

Proeve van stichtelijke mengelpoëzij. Tweede Stukjen

Hieronymus van Alphen en Pieter Leonard van de Kastele

bron

Hieronymus van Alphen en Pieter Leonard van de Kastele, *Proeve van stichtelijke mengelpoëzij. Tweede Stukjen*. Jan van Terveen en Zoon, Utrecht 1776 (3de druk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/alph002proe09_01/colofon.php

© 2017 dbnl

Het vergenoegen.

Ik wil van 't Vergenoegen zingen,
 Op aarde schaars bekend;
 Ze is aan 't verblijf der hemellingen
 In ruimer lugt gewend.
 Der Hebzugt is zij 't eerst ontvlogen,
 Zij haat de Gierigheid;
 Ja (weendeze ooit;) haar mededoogen
 Heeft, vrekken! u beschreid:
 Gij kunt haar aan uw schat niet kluistren,
 Al sluitge uw koffers toe:
 Ze is dagelijks gewoon te luistren
 Naar krijtende arremoe.
 Het Vergenoegen geeft met blijheid,
 Ze is moeder van de vreugd;
 Zij krijgt haar voedsel van de vrijheid,
 Haar luister van de deugd.
 Zij laat zig door geen stank verstikken,
 Van zotte hovaardij,
 En in de ontwerpen niet verstrikken
 Van eerzugts slavernij.

Hoe zagt haar ooit de wellust streefde,
Zij heeft haar nooit verzeld;
Maar ze is zo schuw van hoofsche weelde,
Als van het klagend veld:
Want, schoon er ruimschoots wordt gezongen:
‘Ze is bij den landman t’huis;’
Door zorg wordtze ook van daar verdrongen,
Of vlugt voor klaagedruis;
Het Vergenoegen kan niet hooren:
‘Mijn buur heeft beter gras.’
‘k Heb alles met mijn vee verloren.’
‘k Wou, dat ik Rijkaart was.’
Wie 't Vergenoegen ooit hoort spreken,
Die hoort de Dankbaarheid;
Zij is die hoeken verst ontweken,
Daar elk zijn lot beschreit.
De pleitzaal kan om haar niet denken,
Zij geeft te ligt gelijk,
En zou dies duizend twisten krenken:
Zij woont in 't vrederijk.
Zij kan niet op den degen leven,
En voegt niet bij de punt.
Of, zouze op dees gedagten beven:
‘t Is op mijne eer gemunt?’

Men vindt in keur van lekkernijen,
In hof- en huis-sieraad,
Van 't Vergenoegen schilderijen;
Daar ze op gedoodverwd staat.
Men oefne zig in wetenschappen,
En heb geene eer daar van,
Of zie zijn oogmerk zig ontsnappen;
Straks mort de wijze man.
Bij wien zal 't Vergenoegen komen
In deze rampwoestijn?
Zoo ergens; zekerlijk, bij vroomen,
Die vreemdelingen zijn:
Het zij ze dienen, of regeeren;
Het zij ze in koopgedruis,
Met troffel of kortouw verkeeren;
Bij zulken is zij t'huis.
Daar mag men deze roemtaal hooren:
'Ik heb genoeg aan God;
Ik heb zijn liefdedienst verkoren,
En wensch geen ander lot:
Al wat ik heb, of nog vergader,
Verlieze, of missen moet,
Is naar den wil van mijnen Vader;
Dat liefdedeel is goed.'

Och! dat wij steeds dien man verzelden,
 Die dit vermaak geniet!
 Hij ga door steden, of in velden;
 't Is Vaders rijksgebied.
 Hij zegt: ik mag te vrede leven;
 Mijn Vader zorgt voor mij;
 Die heerscht, om 't voedsel mij te geven,
 Op de akkers en aan 't IJ.
 Die doet voor mij den landman zweeten,
 En al wat bezig is;
 Ik vinde in stilte neêrgezeten
 Hun arbeid aan mijn disch.
 Men ploegt, men zaait, 't is warm, het regent;
 Mijn koren groeit er door;
 De schuur wordt vol, en ik gezegend;
 'k Heb spijs, God zorgt er voor.
 Gevoed, gekleed, gehuisd door 't zwoegen
 Van vee en ambagts-man,
 Krijge ik tot nooddruft en genoeg
 Al wat ik wenschen kan.
 God doet voor mij de koopstad woelen,
 Zendt schepen uit op zee;
 Ik mag geen vrees voor schaê gevoelen,
 Maar deel in 't winnen mêe.

God maakt de verstgelegen landen
Mij sijnsbaar op zijn wenk,
En geeftme uit Indiaansche handen
Geschenken op geschenk.
Waar ik het Raad- of Regt-huis nader,
Of 's lands beschermers vind,
Daar zie ik knegten van mijn Vader,
Die waken voor zijn kind.
Wie zou Gods kind niet willen wezen?
Dat wordt men door zijn Zoon;
Die geeft, ten rijkstroon nu gerezen,
Aan ons zijn arbeidsloon:
Godzaligheid en vergenoeging
Is hier mijn grootst gewin;
Die meerder zoeken, vinden wroeging,
Ik heb geen smaak daar in.
Ik heb genoeg, dat 's meer dan schatten:
'k Heb Jesus, dat is 't Al:
De weereld kan het goed niet vatten,
Dat ik bezitten zal.
Moet ik op reis bij roofzugt dolen;
Ik waag en mis niet veel:
Al wordt mij al mijn goed ontstolen;
'k Hou God nog tot mijn deel.

Die laat mij van zijn Geest geleiden
Door deze wildernis,
En zuur of zoet voor mij bereiden,
Naar dat mij heilzaam is.
'k Moet ijvrig werken, Godt werkt mede;
De luiheid voegt mij niet;
De bezigheid baart rust en vrede,
De ledigheid verdriet.
En, moet ik voor mijn kostjen zweeten;
't Is ziel en lichaam goed:
Zo wordt Gods liefde minst vergeten;
Mijn Jesus zweette bloed.
Moet ik gehuwd of eenzaam leven;
't Is goed, zoo 'k God bemin:
Ik wensch alleen Hem aan te kleven,
Of met een huisgezin.
Moet ik of vroeg of later sterven;
't Is wel, God weet mijn graf:
'k Zal, ongebalsemd, rust verwerven,
Meer dan ooit tombe gaf.
'k Ga ledig heen, 'k was naakt geboren,
Maar 'k vond op aarde God,
En heb een blijvend goed verkoren:
Kies, zondaar! ook dit lot.

Die 't Vergenoegen hier wil vinden,
Zij voor de weereld doof,
En laat zig door geen schijn verblinden
Van 't morrende ongelooft!
'k Zou meer van 't Vergenoegen kennen,
Zoo 'k meer als vreemdeling,
Die aan geen herberg wil gewennen,
Slegts naar den hemel ging.
Daar zal het Vergenoegen woonen,
Daar kent men geen verdriet;
De lusten hebben daar geen troonen,
De zonde woont er niet.

Damon, de heilige blijdschap.**VELDZANG.**

Naast bij het golvend graan, ter zijde van een beek,
 Was Damon, afgemat van 't werken, neêrgezeten:
 Juist voor hem lag een klaverrijke streek,
 Waar in zijn hongrig vee thans bezig was met eeten.
 Zijn blij gezigt werd nu door 't schoon verschiet verrukt,
 't Vloog ginds en herwaards heen, naar bergen en valleien;
 Zijn geest, door zorgen niet gedrukt,
 Verzelde 't verziende oog, ging vrolijk spelemeien.
 Dan zag hij 't kabblend beekjen aan,
 De vischjens dartelend daar in de vinnen slaan;
 Met welk een blijdschap mogt hij 't boekweitland begluuren!
 Ter zijde rees de tarw, en rogge om hoog,
 Ginds streelde een boomgaard, hier een koolhof 't weidende oog,
 Zo sleet hij met vermaak de heetste middaguren.

Maar Damons ziel zag nog veel meer:
Zij zag, in heilbespiegelingen,
De geestelijke zegeningen
Van Jesus, zijnen Heer.
Dit was het, dat zijn hart van dankbaarheid deed gloeien,
En dezen herderszang van zijne lippen vloeien.

Mijn hart springt op van vreugde in God;
Hij is mijn deel; o zalig lot!
    Wie heeft er op deze aarde
    Een schat van grooter waarde?
Mijn schaapjens hebben overvloed,
En ik bezit een eeuwig goed!
    Ik, de armste van de menschen!
    Wat zoude ik meerder wenschen?
Ik leef gerust op 's Vaders woord,
Niets is er dat mijn vreugde stoort,
    Noch de avond, noch de morgen
    Ontrusten mij met zorgen.
Mijn eenige bekommernis
Is, daar mijn hart vol boosheid is,
    Hoe dat ik met mijn leven
    Mijn Goël eer zal geven.

Maar ik geloof, dat Hij zijn werk,
Al woelt mijn vijand nog zo sterk,
In spijt van die mij haten
Niet onvoltooid zal laten.
Daar in is onze veiligheid,
Dat, nooit, hoe zeer hij netten spreidt,
De zwakste zelfs van allen
In zijnen klaauw zal vallen.
Die God bezit, bezit het al,
Schoon alles ons begeven zal;
Uw hoogste goed, o Vroomen!
Wordt nimmer u ontnomen.
Wie is er niet met God te vrêen?
Wie slaat zijn oog nog elders heen?
o Stervling! staak uw zwoegen!
Hier vindt gij 't vergenoegen.
Die God verkiest, krijgt grooten loon;
Hij was een slaaf, hij wordt een zoon,
En zal eens, na zijn sterven,
Door Jesus alles erven.
Al ben ik arm, al is mijn huis
Een kleine stulp, een slegte kluis;
Ik ben in deze wooning
Veel blijder dan een koning.

Een weinig schapen is mijn deel,
Maar 'k heb, hoe weinig, egter veel:
'k Heb alles, om mijn leden
Te voeden, en te kleeden.
De vogeltjens, die Godes lof
Verbreiden in mijns buurmans hof,
Zijn, met mijns buurmans dreven,
Mij tot vermaak gegeven.
Dat koren is wel 't mijne niet;
Maar, als mijn oog het maaien ziet,
Verblijde ik me in den zegen,
Dien Thirsis heeft verkregen.
Ik zie, hoe God het voedsel geeft
Aan alles, wat op aarde leeft;
Ik hoor de velden spreken:
'Nooit zal u spijs ontbreken.'
O diegekozte vrolijkheid,
Voor ons door Jesus angst bereid!
Wij juichen; Hij moest klagen.
Zo rollen onze dagen.

Bemoediging tegen zorgvuldigheid.**I.**

Rust, mijn ziel! wat zoude u kwellen,
Of ontstellen?
Leeft uw God en Vader niet?
Hooft Hij niet uws Voorspraaks bede?
Kan zijn vrede
Niet verzagten uw verdriet?

II.

Moogtge uw wenschen niet verkrijgen;
Leer tog zwijgen,
Word eens al dat zorgen moê!
God zal zorgen: bid maar vurig,
Bid geduurig,
En vertrouwt uw lot Hem toe!

III.

Heeft zijn Zoon voor u zijn leven
 Niet gegeven?
 Woont zijn Geest niet in uw hart?
 Zou Hij uw belang niet weten,
 U vergeten,
 Uw verlaten in uw smart?

IV.

Heeft Hij niet in angst en nooden
 Hulp geboden?
 Wie is goed, dan God alleen?
 Nimmer is zijn Trouw bezweken,
 Ze is gebleken,
 Als het u onmogelijk scheen.

V.

Wie kon ooit zijn Magt beperken?
 God kan werken
 Alles, wat zijn Wijsheid wil:
 't Is de Magt van uw Ontfermer,
 En Beschermers;
 's Vaders Wijsheid is 't; zwijg stil!

VI.

Leer Hem tijd en wijs betrouwen!
 God kan bouwen,
 't Geen nu afgebroken schijnt.
 Zienwe niet, als we in de nagten
 't Licht verwagten,
 Dat de duisternis verdwijnt?

VII.

Heeft Hij u zijn raad verborgen;
 Wil niet zorgen,
 Wil niet gissen naar dien raad!
 Volg zijn wetten! die zijn heilig,
 En 't is veilig,
 Als men in die sporen gaat.

VIII.

Hoop op zijn beloftenissen!
 Niets zal missen,
 Dat zijn Waarheid heeft beloofd.
 't Geen Gods liefde goed zal keuren
 Zal gebeuren,
 Zultge krijgen van uw Hoofd.

IX.

Jesus bidt, datge uw verlangen
 Moogt ontvangen,
 Zoo het u van nut zou zijn:
 Jesus smeekt, om uw begeeren
 Af te keeren,
 Zoo 't u loonen zou met pijn.

X.

Leer in 't weigren van uw lusten
 Stil berusten!
 Zorg niet! --- 't geen het ergste schijnt,
 Ja de smaad, die u bejegent,
 Wordt gezegend;
 't Onweer, datge vreest, verdwijnt.

XI.

Leer, voor dreigen niet te schrikken:
 Vrees geen strikken,
 Die de list der helle spant.
 Jesus heeft haar magt gebonden,
 Kent haar vonden,
 En verlost u uit haar hand.

XII.

Al de zorgen, die u plagen,
 Zijn maar lagen,
 Daar uw vijand in verschuilt;
 Maar hij wordt het best bestreden
 Met gebeden,
 Daar ge uwe angsten tegen ruilt.

XIII.

't Zorgen doet met God u twisten;
 't Voegt geen Christen,
 Dien 't gebed ten hemel leidt:
 God te danken is uw leven,
 Hem te geven
 't Geen Hij eischt, is zaligheid.

XIV.

Zoek geloovig te verkeerem,
 Jesus te eeren!
 Zoek in deze rampwoestijn
 Met uw Vader 't ééns te wezen,
 Hem te vreezen!
 Dit moete al uw kommer zijn!

De vijand afgewezen.**I.**

Stookebrand van malerijen!
Leugengeest! gij zijt gewoon,
Mij den vrede te benijen,
En te kwellen met uw hoon.
'k Leende dikwils u het oor;
Maar nu krijgtge geen gehoor:
'k Zal op Gods beloften letten,
Op uw nek mijn voetzool zetten.

II.

Lastertong! gij hebt gelogen,
Toenge mijnen Middelaar
Met uw zwadder hebt bespogen,
En genoemd een lasteraar.
Hebtge toen geboet uw lust;
Zwijg dan nu! of moetge uw rust
Telkens door uw lastren stooren?
Vrees, want Jesus zal het hooren.

III.

Jesus, die u heeft gebonden,
 Die uw snood misbruikte magt
 Door zijne Almagt heeft verslonden.
 En uw spartelen veragt;
 Jesus, die tot mij zig wendt,
 En uw list, en leugens kent;
 Jesus doet mij triumfeeren,
 En zal u het zwijgen leeren.

IV.

Ja maar -- 'k zal -- wie weet -- wat naarheid!
 Al wat God als hard beschrijft,
 Is een voorspel van onwaarheid,
 Dat mij van mijn Jesus drijft.
 'k Weet, gij denkt niets goeds van God.
 En verwacht geen beter lot;
 Maar ik mag zijn Goedheid roemen,
 En dien God mijn Vader noemen.

V.

Watge mij ook wijs wilt maken,
 Als of alles falen zal;
 't Is maar speeksel uit uw kaken,
 Nijdigaart! 't is leugengal.
 Woont gij in den afgrond niet?
 Weet gij, wat bij God geschiedt?
 Gij, tot duisternis verwezen,
 Hebt zijn raadboek nooit gelezen.

VI.

'k Weet, zoo gij uw zin mogt krijgen,
 Zou mij niets te wagten staan,
 Dan naar ijdelheid te hijgen,
 En steeds dorstend te vergaan.
 'k Weet, dat gij mijn vijand zijt,
 Die den hemel mij benijdt,
 En ten minsten in dit leven
 Neep op neep mij zoekt te geven.

VII.

'k Weet; gij moet gestadig liegen:
 Ieder, die uw dienst verkoor,
 En van u zig laat bedriegen,
 Liegt gij rust en blijdschap voor.
 Zulken, die mijn Jesus kogt,
 Die van Hem zijn opgezogt,
 En ontweldigd uit uw strikken,
 Zoektge liegend te verschrikken.

VIII.

Maar vergeefs is al uw poogen,
 Schoonge duizend pijlen schiet;
 Jesus volk wordt niet bedrogen,
 God vervult uw vloeken niet.
 Jesus doet zelfs uw venijn
 (Knars uw tanden!) heilzaam zijn.
 Zoude ik dan uw leugens vreezen?
 Alles moet mij nuttig wezen.

IX.

'k Wil van u geen zorgen leeren;
 God bestiert mijn lot geheel:
 't Geen Hij weigert, zou mij deeren,
 't Geen Hij geeft, is kinderdeel.
 Speltge voorspoed, dreigtge kwaad,
 Rust of onrust, eer of smaad;
 'k Moet het steeds voor leugens agten,
 En van u geen waarheid wagten.

X.

Jesus leertme uw listen kennen,
 Jesus, die mijn klagten hoort,
 Zal mij daaglijks doen gewinnen
 Aan zijn nimmerfalend woord.
 Jesus, die uw kop vertrad,
 Mij in bei zijne armen vat,
 Heeft uw muil en klauw gekluisterd.
 Zalig, die naar Jesus luistert!

De voortreffelijkheid van gods heilig woord.**I.**

Waaragtig God!
Uw heilig woord, waarmee de duivel spot;
Waaragtig God! Uw woord beslist ons lot.
't Belooft ons vreê,
Om Jesus bloed, en op zijn priesterbeê;
't Belooft ons vreê, Of dreigt ons eeuwig wee.

II.

Dat heilrijk woord,
Waarmeê de Geest door steenen harten boort;
Dat heilrijk woord Wordt in ons land gehoord.
Gij spreekt ons aan,
O levend God! in deze bijbelblaên;
Gij spreekt ons aan; Leer ons uw stem verstaan!

III.

In deze Schrift
 Wordt waar van valsch, en goed van kwaad geschrift;
 In deze Schrift Is leugens tegengift.
 De Waarheid spreekt,
 De doove hoort, dat hij in schulden steekt;
 De Waarheid spreekt, En 't stalen harte breekt.

IV.

De zondaar bloost,
 Beschaamd, terwijl hij bange zugten loost;
 De zondaar bloost, Ook als uw Geest hem troost.
 Die troost heeft klem;
 O wondre kragt van de Euangeliestem!
 Die troost heeft klem, Verblijdt en heiligt hem.

V.

Dees Bijbel leert,
 Dat zondaarsmin Gods heiligheid vereert;
 Dees Bijbel leert, Wat God aan zondaars zweert:
 'k Zie hier de kragt
 Van 's Vaders trouw; ik zie zijn Zoon geslagt;
 'k Zie hier de kragt Van 't woord *het is volbragt*.

VI.

Dit is de grond,
 Mijn ziel! waarop gij veilig bouwen kont;
 Dit is de grond Van 't eeuwig vreêverbond.
 Schoon 't al ontschiet,
 Waar op het oog tot zielsbevrijding ziet;
 Schoon 't al ontschiet, Gods waarheid wankelt niet.

VII.

Dit testament,
 Waar in mijn naam door Jesus is geprent;
 Dit testament Verblijdtme in mijne ellend:
 Op ieder blad
 Wordt meer beloofd, dan Adam ooit bezat.
 Op ieder blad Bespreekt mij God zijn schat.

VIII.

Gods heilig beeld,
 Dat in zijn wet en Jesus leven speelt;
 Gods heilig beeld Wordt door dit woord geteeld.
 't Is dankbaarheid,
 Die daaglijks voor den hemel ons bereidt,
 't Is dankbaarheid, Die hier de deugd geleidt.

IX.

De Wijsheid leeft,
 Die door haar Geest dit boek geschreven heeft;
 De Wijsheid leeft, Die hier haar lessen geeft.
 Och dat mijn ziel
 Steeds als een kind aan Jesus voeten viel!
 Och dat mijn ziel Zig aan zijn lessen hiel!

X.

Geen grooter goed
 Op aarde ik ken, dan 't woord, dat zielen voedt;
 Geen grooter goed Bescherm ik met mijn bloed.
 Waaragtig God!
 Uw heilig woord, waarmee de vrijgeest spot;
 Waaragtig God! Uw woord beslist zijn lot.

Een geloovig israëliet in beschouwing van het avondoffer.

Daar steekt het heilig vuur het avondoffer aan,
 De God van Israël scheidt in dien reuk behagen.
 Hij vordert, dat de schuld werde op dit lam gelaën,
 Of anders moet men zelf de straf der zonden dragen.
 Maar ---! wordt de zondenschuld door dat onnozel lam?
 Door meelbloeme, of door wijn, door olij weggenomen?
 En 't wraakvuur uitgebluscht door deze ontstoken vlam?
 Laat ons het heilig regt om zulk een gift ontkomen?
 Wat dan? --- Jehovah zelf gebiedt deze offerand,
 En wil in deze schets den Middelaar ons toonen:
 We aanschouwen dien in 't lam, dat op het altaar brandt;
 Gods wraakzwaard zal om Hem, al wie gelooft, verschoonen.
 God moest door zijne wraak, om den geleden hoon,
 Gelijk dit lam door 't vuur verteerd wordt, mij verteeren;
 Had niet zijn menschenmin vergeving aangeboôn
 Langs eenen weg, dien mij zijn Goedheid zelf wil leeren.

Hier, hier aanschouwe ik reeds mijn grooten Borg, gereed,
 Om zig met mijne schuld gewillig te beladen;
 Dat vlekkeloze lam, dat zelf naar 't altaar treedt,
 Op dat mijn ziel bij God in wellust zig zou baden.
 Verrukkend tafereel! hoe streelt gij mijn gezigt!
 Hoe kunt gij 't hijgend hart door zoeten troost verkwikken!
 O afgrond van genaë! hier faalt mijn zwak gezigt:
 O zalig avonduur! o zalige oogenblikken!
 Zal dan uw tegenbeeld ons vrijen van de schuld,
 O dierbaar lam? --- o ja! Gods woord zal nimmer falen,
 In 't Paradijs beloofd! --- in dit tafreel vervuld!
 Wie kan, ontfermend God! uw trouw naar waarde malen?
 Mijn Richter spreekt mij vrij, zijn eischen zijn voldaan;
 Hij delgt de schulden uit, die 'k immer heb bedreven;
 Ik kan met mijnen Borg tot Hem vrijmoedig gaan:
 O stof van vrolijkheid! Nu wil ik dankbaar leven.
 Maar zoude 't waarheid zijn? of dreigt mij egter smart?
 Voorspelle ik mij geluk, en wordt mijn geest bedrogen?
 Neen wijk, wijk ongeloof uit mijn kwaaddenkend hart!
 Neen, neen! Heeft Isrels God, als menschen, ooit gelogen?
 Neen, 't is geen ijde hoop, geen harssenschim, geen droom:
 Wis zal ons nageslagt dien grooten dag aanschouwen!
 Nu ga ik juichend heen tot mijnen vijeboom
 En wijnstok; -- 'k zal voortaan op Abrams God vertrouwen!

Jesus de rijke liefde.

Jesus is alleen mijn schat,
Hij de wellust mijner oogen:
Jesus heeft mijn hand gevat,
En mijn hart tot zig gebogen:
'k Zal Hem als mijn bruidegom,
'k Zal Hem als mijn rijkdom roemen,
Telkens, als ik tot Hem kom,
Hem de rijke liefde noemen.

'k Zal geduurig bij Hem zijn;
Ik door Hem aan Hem verbonden,
Vrees geene armoê, agt geen pijn;
'k Heb bij Jesus 't al gevonden.
God met mij! wat wensche ik meer?
Was ik schuldig, Hij betaalde;
En zijn liefde zegt mij weêr,
Als ik van zijn spoor verdwaalde.

Weereld! gij bevat het niet,
Hoe mijn Jesus mij beminde,
Toen Hij 't leven voor mij liet,
En hoe trouw ik Hem bevinde.
Och! zag eens uw vlugtig oog,
Wat mijn Borg al wou vergaëren,
En wat boven 's hemels boog
Hij voor armen wil bewaren!

Adam, ja, was rijk in God;
Maar hij kon dien schat verliezen:
Hij verloor dien, door 't genot
Van zijn eigen lust te kiezen:
Adam viel, toen kon zijn goed
Aan zijn erfgenaam niet komen,
Die zijn schuld niet had geboet,
Noch bij God was aangenomen.

Jesus werd zijn erfgenaam;
Die alleen kon God betalen:
Jesus was alleen bekwaam,
Om 't verlorne weer te halen.
Hij heeft alles afgedaan,
Hij, die God is, heeft geleden,
Heeft in Adams plaats gestaan,
Is in Adams regt getreden.

't Schijnsel van Gods Majesteit,
 God uit God, maar mensch geboren,
 Kogt voor ons de zaligheid:
 Nimmer gaat die schat verloren.
 Jesus, die de weereld draagt,
 Alles schiep, en uit mag deelen,
 Is voor hel noch dood versaagd,
 Laat zijn goed zig niet ontstelen.

Schuldvergeving, rust en vreê,
 't Regt om kindren Gods te wezen,
 Deelt de rijke Jesus meê:
 Wie zou dan voor armoê vreezen?
 Konings kindren zijn wel rijk;
 Maar in deze lage woning
 Is geen koning u gelijk,
 Kinders van den grootsten Koning!

God wil zelf uw Vader zijn;
 Alles aan u dienstbaar maken,
 Om in deze rampwoestijn
 's Vaders vrije gunst te smaken.
 Schepsels, die ge missen moet,
 Leeren u zijn deugden kennen,
 Om u aan een beter goed,
 Dan aan 't geen vervliegt, te wennen.

Is 't uw lust, in heiligheid
 's Vaders beeld als kind te dragen;
 Is u zulk eene eer bereid;
 Gaat er om bij Jesus vragen!
 Is 't uw lust, bij 't eeuwig Licht,
 Door 't geloof in Hem, te leven;
 Nadert veel! uw aangezigt
 Zal ook veel een weêrglans geven.

't Licht, waarbij men alles ziet,
 Daar de zorgen voor verdwijnen,
 Zal u nimmer van verdriet,
 Of droefgeestigheid doen kwijnen.
 Jesus, die den Geest ons geeft,
 Zal ons nooit dat Licht doen derven;
 't Licht, waardoor men eeuwig leeft,
 En men vergenoegd leert sterven.

Wie heeft God, dat Licht, ten deel,
 Die zig nog niet rijk zou noemen?
 Hebben weerdlingen veel;
 Zulk een mag op alles roemen.
 Heb ik dit door Jesus dood
 Uit zijn liefdehand gekregen;
 'k Ben in kommernis of nood
 Om geen liefde of schat verlegen.

'k Mag om al, wat nuttig is
 Tot de godvrugt en 't genoeg,
 In deze aardsche wildernis,
 Bidden, waken, strijden, zwoegen:
 't Faaltme niet, 't is weggelegd;
 'k Heb geen penning uit te schieten;
 Maar ik zal, om Jesus regt,
 Onbekrompen 't al genieten.

Al dien rijkdom, al dat goed
 Won mijn Vorst door hevig strijden,
 Kogt mijn Borg voor zweet en bloed,
 Kreeg mijn Hoofd na 't bitterst lijden.
 Hemel! zou 't geen liefde zijn,
 Die voor snoode hellewigten
 Wou verdragen zo veel pijn,
 Zo veel arbeid wou verrigten?

Agt men zulkeen Goedheid niet?
 Kan die Liefde 't hart niet raken,
 Die haar rijkspaleis verliet,
 Om haar vijand rijk te maken?
 Die van duivels is bespot,
 En op ons zijn Geest doet dalen;
 Die verlaten is van God,
 Om bij God ons in te halen?

Liefde leef! uw heerschappij
Doe mij meer naar U gelijken!
Rijke Jesus, leef in mij,
Dien uw bijzijn moet verrijken!
't Is mijn blijdschap, 't is uw lust,
Dat uw deugd in mij moog leven,
En ik wagt geene andre rust,
Dan U eeuwig eer te geven.

Alles, daar men U in eert,
Dat mij aan uw dienst kan binden,
Worde alleen van mij begeerd,
Om uw liefde er in te vinden!
'k Zal U als mijn bruidegom,
'k Zal U als mijn rijkdom, roemen,
Eeuwig, als ik bij U kom,
U de rijke liefde noemen.

De eenheid der geloovigen.

In welk een oord men vroomen vindt,
Men ziet hen allen eensgezind;
Hun aller lust en leven
Is, Jesus aan te kleven.
Zij allen zijn in Jesus een,
En hier en namaals lotgemeen;
Zij allen zijn te gader
Het kroost van eenen Vader.
Zij naderen tot eenen troon,
Tot eenen God, door eenen Zoon,
Van allen zijn de zonden
Verzoend door Jesus wonden.
Zij allen hebben eene zorg,
En een belang; dezelfde borg
Hun Heiland, hun Behoeder,
Is aller oudste Broeder.

Eén Geest is 't, die hen allen leidt,
 Die voor den hemel hen bereidt,
     Zijn liefde hun wil toonen
     Door in hun hart te wonen.
 Dezelfde vreugd streelt aller hart,
 Zij deelen in dezelfde smart;
     Men hoort Gods lievelingen
     Saam schreien; samen zingen.
 Zij zijn aan eenen dienst gewijd,
 En moeten in denzelfden strijd,
     Tot weering van de slagen,
     Dezelfde wapens dragen.
 Aan allen is door 't zelfde Hoofd
 Na 't strijden 't zelfde loon beloofd,
     Terwijl hun ééne wooning
     Bereid wordt door hun Koning.
 O zalige vereeniging!
 Niets baart hier ooit verandering....!
     Maar; wat zou banden slaken,
     Die Jesus vast wou maken!

De ontwaakte.

'k Voel dag aan dag, gedugte Majesteit!
 In 't woelen van mijne erfverdorvenheid,
 In de angsten van het knagende geweten,
 In de onmagt, die ik doodelijk erken,
 Dat ik een slaaf van uwen vijand ben,
 En schendig U in alles heb vergeten.

Geen boosheid heeft de duivel ooit bedagt,
 Of ze is, helaas! in mij ook voortgebracht;
 Van alles, wat men gruwelijk kan noemen,
 Is 't welig zaad in mijne ziel gestrooid,
 Zijn klaauw heeft al het goede er uit gerooid,
 Op dat hij mij, met hem, zou zien verdoemen.

In Adam, viel ik hem vrijwillig toe,
 En alles, wat ik dagelijks laat of doe,
 Ik zelf, ik laat of doe dat ongedwongen:
 Vrijwillig viel ik van mijn Schepper af,
 Regtvaardig God! ik billijke uwe straf;
 Gij krijgt uwe eer, al branden onze tongen.

'k Regtvaardige U, zoo Ge eeuwig mij verlaat,
 En daaglijks hier met felle geessels slaat,
 Zoo 'k helsche smart met aardsch verdriet moet koopen,
 Zoo 't kwade niet in mij beteugeld wordt,
 Zoo Gij gedooft, dat ik in wanhoop stort,
 Om woedend hier naar galg en rad te loopen.

'k Regtvaardig... maar, o God! ik smeek: genaë!
 Ik ijze... ik ben het dubbel waardig, ja;
 Dan! ach!... ik kan uw gramschap niet begeeren,
 Uw dierbre gunst is mij het hoogste goed:
 'k Regtvaardig, ja, al wat uw gramschap doet;
 Maar 'k wenschte uw wraak van mij nog af te keeren.

Helaas! hoe rake ik uit mijn slavernij,
 Van schuld verlost, en van de zonden vrij?
 Help, hemel, help! zink, afgrond, eeuwig neder!
 De zonden, die Gods Hoogheid tergen, zijn
 Als bergen op mijn hoofd; o angst! o pijn!
 Wie brengt mij tot mijn God in vriendschap weder?

De zonde woelt, terwijl ik zugt; ik snel
 Te post, door 't vuur der gruwlen naar de hel;
 Ik voel mij reeds door wroegingen verslinden:
 Waar uitkomst? waar? de weereld heeft er geen;
 Zoo 'k leven zal, ik moet mijn heil alleen
 In Gods genaë bij Jesus kruispaal vinden.

De afgedwaalde.

Helaas! ik afgedwaalde, ik moet in 't dorre wonen,
 En (zoude ik mij verschoonen?)
 Ik ben er de oorzaak van,
 Daar ik mijn schulden zie, maar niet belijden kan.
 O diepte van ellend! bij 't voelen van de plagen,
 Zig egter niet te dragen,
 Als een ellendeling;
 Wien past het schreien meêr, wien meêr vernedering?
 Mijn boezem is versteend; mijn hart kan door geen klagten
 Zijn knellend leed verzagten,
 En 't oog, dat nimmer schreit,
 Verergert nog mijn lot door ongevoeligheid.
 Zie ik den hemel aan, ik kan er God niet vinden;
 Zo liet ik mij verblinden
 Door ijdel schijngenot:
 Ik zoeke slegts ter loops een onbekenden God.
 De goede Jesus houdt zig ook voor mij verscholen,
 En moet ik langer doolen,
 Ras vindt mij wolf of zwijn:
 'k Zal ras, ontkome ik niet, verscheurd, vertreden zijn.

Maar neen! mijn Herder waakt, om schapen, die verdwalen
Meêdoogend weêr te halen;
Hij ziet ook zulken aan,
Die, van hem afgedwaald, op kwade paden gaan.
Hij roept, hij nodigt mij, zijn liefde wil mij leeren
Gestadig weêr te keeren.
Zijn Geest, zijn goede Geest
Bestraftme, en wijst mij ook naar Hem, die 't kwaad geneest.
Laat uit genade o God! mij tog mijn vuile zonden
Het steenen hart doorwonden!
Laat mij in uwen Zoon
Vrijmoedig naderen tot uw genadetroon!
Ik kan alleen, als Gij mijn schulden hebt vergeven,
Uw naam ter eere leven;
Dan zal ik heilig zijn,
Als mij uw hand geneest van 't kwaad, waar aan ik kwijn.
Uw liefde breekt het hart; genade doet ons blozen;
'k Heb nooit uw dienst verkozen
Met zulk een ijvergloed,
Als wen 'k mijn schulden zag verzoend in Jesus bloed:
Uw trouw heeft mij bewaard, 'k had stof tot vrolijk zingen,
Met alle uw lievelingen;
Maar 't afgeweken hart
Wordt door de schuld gedrukt, en door gebrek aan smart.

Geef, geefme een schreiend oog, leer mij geloovig klagen!
Gij toont uw welbehagen,
Wanneer ik tranen stort,
Wanneer door uwen Geest mijn geest verslagen wordt.
En waarom zoude ik niet voor U, mijn Vader! weenen,
Gij zondt mij nimmer henen,
Hoe dikmaal ik in nood
Met tranen tot U kwam, en in uwe armen vlood.
Waar zoude ik vlieden? waar, waar kan ik voor mijn kwalen
De medicijnen halen,
Zoo 'k die van uw genaê
Of moedeloos verspil, of zorgeloos versmaa.
't Is de eer van uwen naam, de leemten te genezen
Van zulken die U vreezen;
Gij doet de lammen staan,
De moeden vuurig zijn, de struikelenden gaan.
Dit geeft mij hoop en moed, --- 't is daarop, dat ik nader
Tot U, mijn God, en Vader!
Als een, dien Gij bemint,
Maar die zig telkens toont een wederstrevig kind.
Uw trouwe is menigmaal mij in den nood gebleken,
Maar ik ben afgeweken,
Verlatende uw verbond,
Dat mijn vermetelheid te dikmaals trouwloos schond.

Gij deedt door uwen Geest mij hemelblijdschap proeven,
 Maar ik dorst Hem bedroeven;
 Mijn vreugd en kragt bezweek,
 Gelijk een breede stroom, die eindigt in een beek.
 Mijn Redder in gevaar! U moet ik dankbaar wezen,
 En boven allen vreezen,
 En toonen met der daad,
 Dat de eer van uwen naam ver boven 't eigen staat.
 Genade zegt mij op, genade deed mij komen
 Tot uwe liefdestroomen,
 Genade heeft mijn pad
 In druk en smart gekend, en 't oog op mij gehad.
 Ja: wat ik heden ben, dat ben ik door genade,
 Ai! sla mij verder gade.
 Schoon ik 't onwaardig ben,
 Mijn God! gij zijt een God, dien 'k als vergevend ken.
 Ik hope op uw genaê: Gij, die U op mijn kermen
 Weêr telkens wilt ontfermen,
 Zult hooren naar mijn klagt,
 Wanneer ik werkzaam blijf, en op uw goedheid wagt.
 Want Jesus heeft voldaan; 't is Jesus die in 't midden
 Van uwen troon wil bidden;
 Hij kentme; ik Hem: mijn nood
 Is voor mijn rijken Borg, hoe groot ook, niet te groot.

De euangelieweg. Veldzang. Godelief en Vroomhart.

'k Heb op een heuvel, daar wat bruine dennen stonden,
De lager takken dor, de hooger half verschroeid,
Daar hier en daar in 't zand een heischeut was gegroeid,
Mijn Godelief, mijn vriend in eenzaamheid gevonden.
Hij lag er afgepeinsd; zijn elleboog in 't zand,
En 't hangend hoofd lag in zijn hand;
Hij lag er treurig neêrgezeggen,
De vogels zagen hem, en zweegen:
De fluit waar op hij anders speelt,
Had zelfs hem in 't gezicht verveeld,
Hij had die moedloos weggesmeten,
En wou maar van geen spelen weten:
Nu stonden de oogen stijf, dan was het of hij sliep;
Maar als zijn flauwe stem eens, *Goede Jesus!* riep,
Dan sloeg hij de oogen naar den hemel, en zij schreiden.
Het aangename dal, waarin zijn schaapjens weidden,

Dat onder aan den voet van dezen heuvel ligt,
 En vreemdelingen lokt door 't wisslend vergezigt,
 Kon Godelief geen blijdschap geven;
 Zijn lust verging, en al zijn fleur
 Verliet hem met zijn frissche kleur.
 Zo zie ik 's winters aan mijn boomgaard bloei noch leven.
 Zo kwijnde Godelief op dezen zomerdag.
 Ik hoorde zijn gezugt, en zag
 Ook op dien heuvel door de boomen
 Den liefderijken Vroomhart komen:
 Ik dagt, en 't is ook zo gebeurd,
 Die zal niet dulden, dat hij treurt,
 Die zal misschien hem nuttig wezen,
 En zijn bedroefd gefolterd hart
 Van bange vrees en bittere smart
 Door 't Euangeliewoord genezen.
 Hij naderde, en bleef schielijk staan;
 Want dus hief Godelief zijn jammerklagten aan.

GODELIEF.

O God! hoe wordt mijn ziel bestreden!
 De zonde woelt, de duivel woedt,
 En 's levens zorregevuldigheden
 Verwilderden mijn wuft gemoed.

Hoe wordt mijn ziel de rust benomen!
 Hoe wordt de hemel mij betwist!
 Hoe zal ik door de weereld komen,
 Daar 't zwervend hart zijn leidsman mist!
 Ik kan niet sterven, en niet leven:
 Tot sterven ben ik onbereid,
 En 't leven kan geen leven geven;
 O God! ik mis de zaligheid.
 Ik word beschuldigd van 't geweten:
 't Verzuim is veel, het misdrijf groot;
 Ik heb mijn eed en plicht vergeten;
 Ik mis den vrede, en 't hart is dood.
 'k Ben ongevoelig voor bedreiging;
 Wie is het, die mij schreien ziet;
 'k Heb tot bekeering flauwe neiging,
 En Gods beloften treffen niet.
 De wet vervloektme, en ik moet zwijgen;
 Of schijnt het Euangeliewoord
 Eens in mijn oordeel plaats te krijgen,
 't Wordt, eer het harte breekt, gesmoord.
 Ja, als ik om mijn zonden treuren,
 En tot den Heiland vlugten mag,
 En door 't geloof me eens op kan beuren;
 't Is kort van duur; een winterdag!

God zocht van mij iets goeds te maken;
 Maar ik begeerde 't, zonder vlijt;
 'k Wou heilig worden zonder waken,
 Den hemel winnen zonder strijd.
 Mijn woorden zonder geest, en leven,
 Zijn ijdel als een waterbel,
 De wufte klanken, die zij geven,
 Zijn tolken van mijn hartsgestel.
 Men vestige op mijn doen zijne oogen!
 Zoo wie daar Jesus beeld in kent,
 Dien heeft de liefde en schijn bedrogen,
 Of hij is Jesus ook ontwend.
 Het Lam te volgen, dat is 't wezen
 Van 't hemelzoekend Christendom;
 Maar ik, zoude ik zijn volger wezen?
 O God! Gij weet het; --- ik verstom.

VROOMHART.

Ja, Godelief! wij moeten treuren.

GODELIEF.

Ach! Vroomhart! zijtge daar? help mij den hemel scheuren!

VROOMHART.

Die is geopend voor uw klagt;
 Want onze Jesus is er juichend ingevaren:

Die kan voor zonde, en 's duivels magt,
 En 't wriemelend gedrang der weereld ons bewaren;
 Die heeft aan God voldaan; Die koft de zaligheid;
 Die heeft den hemel ons bereid,
 En hoe men 't ons betwist, geen duivel kan hem sluiten,
 Hij heeft er geen gezag, en blijft er eeuwig buiten.
 Zietge uw gebrek, en zware schuld;
 Het ongeloof kon nooit een kranke ziel genezen,
 Maar Jesus wel tot droefheid wezen,
 Wiens liefde slegts begeert, dat gij gelooven zult.

GODELIEF.

Ja maar, mijn hart verkoos het dwalen:
 Geen schuld kan bij de mijnen halen.

VROOMHART.

De schuld wordt uitgewischt door godlijk offerbloed:
 Wat kuntge meer, dan 't geen uw Regter eischt, begeeren?
 Of denktge, dat uw Borg den nek u toe zal keeren?
 Ai! zeg eens, Godelief! als gij uw schapen hoedt,
 En voor hen heengaat langs de wegen,
 Zeg, voeltge uw hart dan niet tot deerenis genegen,
 Alsge in een modderige sloot
 Een schaapjen, dat uw spoor in 't zwerven heeft verlaten,
 Hoort nederploffen, en ziet worstlen met den dood?
 Hoe vliegtge dan ter hulp! gij wagt niet naar zijn blaten;

Gij hebt uw schaapjen lief; maar keurt zijn dwaalzugt af,
 En redt het uit gevaar; of moet het tot zijn straf
 Wat blijven spartelen, en vreezen te verstikken;
 't Is slegts, om 't van een kwaad, dat doodelijk zou zijn,
 Door de ondervinding van die pijn
 Te meerder af te schrikken.
 Ja, stel! er waren van dien glibberigen kant
 Wel meer, dan een, in 't vuil geschoten;
 Wat heeft dan van uw trouwe hand
 Het eerste uw liefdezorg genoten?
 Was 't niet dat schaapjen, 't welk het meest was in gevaar,
 En 't eerste scheen te zullen smooren?
 Daar was uw liefde 't eerd voor klaar:
 Geen schaap gaat onder 't oog van Godelief verloren.
 Of grijpt een wolf er één in heide of wildernis,
 't Ontbreekt u dan aan magt, niet aan genegenheden;
 En durftge denken, dat uw Jesus voor zijn leden,
 Voor schaapjens, die Hij kogt, zo goed geen herder is?

GODELIEF.

Och! was ik maar van Jesus weide!
 Dan, denk eens, wat die Herder zeide:
 Ik ken mijn schapen, en zij luistren naar mijn stem;
 Zij kennen mijnen tred, en volgen mijne gangen.
 Zeg, Vroomhart! zeg, waar volge ik Hem?
 Waar toone ik van zijn woord en leiding af te hangen?

Mijn hart blijft boos, mijn leven slegt,
 Ik vind geen kenmerk van genade:
 Sloeg Jesus mij in liefde gade;
 Der zonde was voor lang de heerschappij ontzegd;
 Dan zou men in mijn woord en wandel godvrugt lezen,
 En ik een levend beeld van Jesus deugden wezen.

VROOMHART.

Hoe! is het zo met u gesteld,
 En, wiltge Gods genaë niet prijzen,
 Wier grootheid gij weleer aan andren hebt verteld?
 Kom! Jesus wil u die genade nog bewijzen.
 Zoo gij zijn eigendom niet zijt,
 Dan is dit oogenblik uw allerbeste tijd,
 Om u voor eeuwig, op zijn eisch, aan Hem te geven;
 Hij is dezelfde nog, en blijft voor zondaars leven.
 Zijn Vader gaf Hem last,
 Om goddeloozen goed, en slaven vrij te maken;
 Het werk is afgedaan, 't worde u maar toegepast!
 Kom spoed u! spil geen tijd! Hij zal uw banden slaken.
 En, alsge uw schulden op zijn offer nederlegt,
 U door zijn liefde voelt aan zijnen dienst verbinden,
 En tot zijn Vader, Vader! zegt,
 Dan zultge zeker weêr genadeblijken vinden:
 Dan zal de ondankbaarheid, waarmêe ge u tegen God

Zo schandelijk vergreept, in ootmoed u doen schreien,
 En, juichende om uw zalig lot,
 Zult gij met zang en fluit uw schaapjens vrolijk weiën.
 't Is waar, het is u niet te doen,
 Om slegts gerust te mogen wezen;
 Maar om, door Jesus heilrantsoen
 Met God bevredigd, Hem te lieven, en te vreezen.
 Het is alleen uw zaligheid,
 Dien God te dienen, en zijn heerlijk beeld te dragen;
 En daar toe heeft Hij zelf u alles toegezeid,
 En daar toe laat zijn Zoon u om uw hart nog vragen:
 Uw wensch is Vaders wil en eer,
 De blijdschap van den Borg; wat wilt, wat wenschtge meer?
 Door ons aan Jesus te vertrouwen,
 En, naderend tot God, Hem in dien Zoon te aanschouwen,
 Zo wordt men heilig, zo alleen:
 Er is geen andre weg --- ik ken, God wijst er geen.

GODELIEF.

Ja, Vroomhart! ja, ik weet geen andren weg te kiezen;
 Maar, wordt men heilig op dat spoor;
 Dan moet ik al den moed verliezen,
 Dan was het immers schijn, toen ik dit pad verloor:
 Want, schoon ik duizendwerf tot Jesus scheen te komen,

Ik ben dezelfde slegtaart nog;
 En, zoude ik dan voor 't eind van 't nare zelfbedrog,
 En 't ingebeeelde werk, niet schroomen?
 Mijn hart is even traag, afkeerig, vuil en boos,
 En, hoe ik 't ook bederf, het blijft indrukkeloos:
 Den heilweg kenne ik wel, maar 'k heb dien niet bewandeld,
 Gelijk het zulkeen voegt, die 't enge heilpad vond:
 'k Heb trouweloos met God gehandeld;
 Ik scheen te vrede met zijn heilig zoenverbond,
 En zwoer Hem hulde met mijn mond;
 Maar ach! waar bleek het uit mijn daden?
 'k Heb kwaad bijkwaad gevoegd, en schuld op schuld geladen.
 Zeg, trouwe Vroomhart! wordt Genade niet getart,
 Als wij, om de angsten van 't gewisse steeds te ontvlieden,
 Een boos en onverbrijzeld hart,
 Dat slegts zig zelven vleit, aan Jesus durven bieden?

VROOMHART.

In 't hart, dat eens tot Jesus kwam,
 Dat zig aan Jesus heeft gegeven,
 Dat Jesus tot zijn Heiland nam,
 En zwoer voor Hem te zullen leven;
 In 't hart, dat, leunende op dien Borg,
 Vrijmoedig mogt tot God genaken,
 En, zonder angsten, zonder zorg,

Den zoetsten zielevrede smaken;
In 't hart, dat Jesus toebehoort,
Het minste vlekjen niet te haten,
Maar Jesus moorders ongestoord,
De zonden onbetreurd te laten;
Dat is de snoodste ondankbaarheid;
Maar, schoon wij dus Gods gunst veragten,
Hij houdt nog de armen uitgebreid,
Om ons ontfermend in te wagten.
Keer tot Hem, Godelief! het is zijn wil, en eer:
Hij zal vergeven, en vergeten;
Laat Jesus uwe nooden weten,
En neem zijn offer aan! zo keert men daaglijks weer.
God wist wel, dat in u een zondig hart zou blijven,
Maar gaf u 't middel ter verbeetring in zijn woord:
Hij wil, dat u 't verderf naar Jesus toe zal drijven,
Die 't angstig kermen van zijn volgers altijd hoort.
Ons hart moet meer en meer van zonde een afschrik krijgen,
En daaglijks naar den hemel hijgen.
't Geloove moet, door 't zien op Jesus helsche pijn,
Den ouden mensch den doodsteek geven;
Zo leert men door Genade leven:
Genade moet het hoogst, de zondaar 't laagste zijn.
De pligt en 't voorregt van een Christen

Is, dat hij dagelijks bij 't geestlijk manna leeft,
Dat God hem uit den hemel geeft,
En zig door 't ongelooft zijn regt niet laat betwisten.
't Geloof neemt waarheid aan, de waarheid maakt ons vrij.
Dat dit ons dagelijksch werk dan zij!
Is 't waarheid, dat mijn vriend zo laf is in het strijden,
Zo trouweloos, zo slegt gesteld,
En nogtans in geen tranen smelt;
God weet die waarheid, en mijn vriend moet die belijden:
Gij moogtze voor Gods Majesteit,
Die u laat roepen, niet verbloemen;
Maar in eenvoudigheid moetge ook dees waarheid roemen,
Dat Jesus heeft voldaan, en nog voor zondaars pleit,
En dat Hij dagelijks u wil geven
En lust, en kragt, om als een kind voor God te leven.
Wij zijn, 'k erken 't, een slangenzaad,
Een samenweefsel van het allerbooste kwaad;
Maar laat ons van Genade zingen!
Zij is het, die ons Jesus gaf,
Zij spreekt van vrede, en dreigt geen straf,
Zij maakt ons door 't geloof, van monsters, hemellingen.
Tree toe dan, Godelief! versma het kruisbloed niet,
Dat alle schulden uit kan wisschen;
Maar neem ('t is God, die 't u gebiedt)

Tog dagelijks bezit van zijn beloftenissen!
 Hou vast aan Gods genaê! weersta het ongelooft!
 En blijf niet langer voor zijn Vaderliefde doof!

* * *

Hier raakte Godelief aan 't weenen,
 En door meêdoogendheid werd Vroomharts taal gestuit;
 Maar onder 't schreien scheen de treurigheid verdwenen,
 En barstte Godelief in deze woorden uit.

GODELIEF.

Genade alleen is mijn behoud,
 En Jesus moet alleen mijn Zaligmaker wezen:
 't Is Jesus, daar mijn ziel op bouwt,
 Aan Hem is alles toevertrouwd,
 Hij kan, Hij wil, Hij zal mij zuivren en genezen.
 Ik eeuwig de uwe, trouwe Borg!
 Aan U beveele ik al de zorg,
 Om, 't geen Gij koft, mij toe te deelen:
 Ik weet, daar 'k uwe goedheid ken,
 Dat, hoe verfoeielijk ik ben,
 Het zaligen van mij U nimmer zal verveelen.
 'k Zie, Jesus! U voor mij gegeesseld en bespot,
 Voor mij verlaten van uw God;
 'k Zie U voor mij de doodsvallei betreden,
 En voor mijne ongerechtigheden

U afbetalen. 'k Zie, uw Vader is voldaan;
Hij heeft mij al mijn schuld vergeven,
Toen Ge uit het graf zijt opgestaan;
Dies moet ik, als zijn kind, met Hem bevredigd leven.
Gij, Jesus! kunt alleen mijn ziel
Dat zalig kinderleven leeren,
En ik, die voor U nederkniel,
Zal telkens met gebeën mij tot uw lessen keeren.
Gij zult mijn Herder in dees nare rampwoestijn,
Mijn Voorspraak in den hemel zijn.
O Herder, die voor mij de wolven in dorst wagten,
Den helschen leeuw verslondt, de dood geen dood woudt agten!
Van alle uw schaapjens is er geen,
Dat zig door 't ongelooft zo ver van U liet drijven:
Al dwaalden alle uw schaapjens heen,
Ik moet, ik wil het digst bij uwe liefde blijven.
O Voorspraak, die mijn nooden kent,
En telkens wilt aan mij gedenken!
Ik bidde U, wil mij kragten schenken,
Dat ik mij telkens tot U wend!
Gij zijt mijn Koning, die ten rijkstroon zijt verheven,
Regeer mijn hart, bewoon mijn huis!
Laat dagelijksch geloof mijns vijands heir doen beven,
De zonden sterven aan uw kruis!

Brengme aan de zaligheid eens nader,
 En 't hemelsch Vaderland in 't oog!
 Ik volge U, waar Gij gaat; ik volge U naar uw Vader,
 Ik wagte uw toekomst in, en hef het hoofd om hoog.
 O eeuwig zalig lot! wie ben ik, hemellingen!
 Uw Vorst nam mij ten broeder aan;
 En 'k mag met God in vriendschap staan.
 Helpt, Englen! Vroomhart, help! 'k zal Jesus liefde zingen.

VROOMHART.

Ik ben met u, mijn vriend! verblijd,
 En wil met uw gezang mijn snaren,
 Met uw gejuich mijn lied wel paren,
 Maar 'k moet nu voord: het is mijn tijd;
 Ik moet bij Vrolijkhart, daar Ligtaart zijn zal, wezen:
 Er was een buurverschil gerezen,
 Waarin ik, zoo ik kon, de scheidsman wezen zou.
 Ik ga in Jesus naam: o God! maak mij getrouw!
 Laat Jesus Geest me ook daar verzellen,
 Mij teder van gemoed, en nedrig van gelaat,
 Steeds dienstbaar maken aan uw raad,
 En 't heerlijkst voorbeeld mij met kragt voor oogen stellen.
 Tot weêrziens, Godelief! blijf uwen Jesus bij!
 Ik denk aan U; denk gij aan mij.

Zugt om bedagtzaamheid.

Mijn Heiland! die mij hebt gegeven
Den lust, om naar uw wet te leven,
Ik voel, dat onbedagtzaamheid
Mij doet verdwalen van uw sporen,
En naar de loze treken hooren
Der weerd, die mij lagchend vleit.

Hoe sluipt de zonde door mijne oogen
Ten boezem in; ik ben bedrogen,
En lig verslagen, eer ik 't weet.
'k Moet menigmaal te laat beklagen,
Dat ik mij trouwloos heb gedragen,
Of zonder winst mijn tijd besteed.

Door op mijn hart niet naauw te letten,
Verwarre ik dikmaals in de netten,
Die mij de zonde en duivel spant.
Door onbedagtzaam te verkeeren,
Moet ik met schade en schande leeren
Mijn slegt bestaan van alle kant.

Dan onvoorzigtig in het spreken ---
Dan in het zwijgen ---; wat gebreken
Ontleenen hunnen oirsprong niet
Van duizend onoplettendheden,
Die, in den aanvang niet bestreden,
Mij altoos loonen met verdriet.

Och! leerde ik eens bedagtzaam wandlen
En overal voorzigtig handlen,
Vermijden wat nadeelig is;
Mijn doen en laten keurig wikken,
En altoos voor de zonden schrikken
Als de oorzaak mijner droefenis!

Och! mogt ik!.... maar ik heb geen kragten;
Ik moet in dezen strijd versmagten,
    Wanneer ik op mij zelve sta.
Ja, meer genegen tot bederven,
Dan om aan eigen lust te sterven,
    Verkwistte ik dikwils uw genaë.

Wat raad voor mij, die zo losbandig,
Zo wispelturig, zo vijandig
    Omtrend mijn eigen voordeel, ben;
Daar tugting, noch zegeningen
Mijn onbedagtzaam hart bedwingen;
    Daar ik me aan Jesus niet gewen?

Mijn Heiland! uw bedagtzaam leven
Is mij ten voorbeeld wel gegeven;
    Maar 't zij ook tevens mijn rantsoen!
Bedagtzaam in uw taal en daden,
Hebt Gij mijn schuld op U geladen:
    Ik heb geen andren prijs van doen!

Maar stier dan, Jesus! mijn gedagten:
Och! mogt ik mij zorgvuldig wagten
    Voor de ijdelheid, die 't zondig brein
Zelfs door verbeelding kan vervoeren,
En 't zondenweekend hart beroeren:
    't Gevaar is groot; mijn kracht is klein!

Laat uw Genaê mij, onbezweken
Doen zijn in 't letten op mijn spreken;
    Stel Gij een wagt voor mijnen mond!
Och! dat mijn tong zig niet bezondig,
Maar steeds uw grooten naam verkondig;
    Daar zij zig dikwils toe verbond!

En, moet ik in de weereld leven,
O! laat mij steeds geloovig beven,
    Op dat ik niet door losheid kwijn:
'k Moet telkens aan mij zelven vragen:
Hoe zou zig Jesus nu gedragen?
    Uw voorbeeld moet mijn rigtsnoer zijn!

Heilzame bespiegeling.

Ik zie mij zelf bij 't eeuwig Licht,
 En spiegelme in Gods aangezigt:
 O heiligheid der heiligheden!
 Hoe durve ik, snode doemeling,
 Die stom blijf in het Godsgeding,
 Hoe durve ik deze plaats betreden?

Ik nadre op Gods bevel zijn troon,
 En zie zijn aanschijn in zijn Zoon:
 Dat eeuwig Woord, in 't vleesch gekomen,
 Heeft 's Vaders hart aan ons verklaard,
 Zijn Majesteit geopenbaard,
 En mij de slaafsche vrees benomen.

Hier zie ik, hoe Gerechtigheid,
 Terwijl Genaê voor zondaars pleit,
 Niets minder eischt, dan Jesus leven:
 O Heiligheid! geen deugd, geen dood,
 Dan die van 's Vaders troongenoot,
 Kon U uwe eere weder geven.

Hier zie ik God, die zig bemint,
En in zig zelven alles vindt,
En zig in alles wil vertoonen;
Die eeuwig Algenoegzaam is,
En zijne zaalge beeldenis
In 't reedlijk schepsel wil doen wonen.

Die God, toen Adam Hem verliet,
Veranderde zijn wezen niet.
Hij blijft zig zelven nog beminnen:
In 't heerlijk maaksel van zijn hand,
Dat tegen Hem is aangekant,
Kan 's duivels beeld zijn gunst niet winnen.

Ik, die mijn heerlijkheid verloor,
Mij zelven tot een God verloor,
Zou 't godlijk heil voor eeuwig derven,
En, voor mijne oproermakerij,
Ten blijk van 's Rigters heerschappij,
In pijn en wroeging eeuwig sterven.

Maar God verandert niet, o neen!
Hij mint zig zelf, zig zelf alleen,
En wil naar Goddeloozen vragen;
Hij heeft zijn heerlijkheid getoond
In Jesus, daar zijn beeld in woont:
De Godmensch heeft de straf gedragen.

God liet zijn Zoon voor zondaars staan,
En Hem voor ons ten kruisberg gaan;
Daar zag men al Gods deugden blinken:
De Wet riep vloek, de Godheid wraak;
God schiep in zijnen Zoon vermaak,
Maar liet Hem in den afgrond zinken.

De Borg, bij wien ik zegen zoek,
De Godmensch werd voor mij een vloek,
Om mij voor eeuwig te bevrijden:
O God! wat moet mijn schuld niet zijn,
Die zo veele angsten, zo veel pijn,
Aan Hem, die God is, heeft doen lijden!

De Borg, die mij zijn schatten bood,
Tot wien ik met mijn schulden vlood,
Die om mijn misdrijf is gestorven,
Heeft door zijn deugd en heiligheid,
Waar in Gods luister zig verspreidt,
Voor mij Gods liefde en Geest verworven.

't Geen Jesus deed, en sprak, en dagt,
Is op mijn rekening gebragt:
Die 't minste kwaad niet kan gedoogen,
Wiens heilig oog op alles let,
Beschouwt mij zonder vlek en smet,
En ziet mij aan met vaderoogen.

Ook is, wat Jesus immer leed,
 Of voor ons, arme zondaars, deed,
 Van 't regt niet onbeloond gelaten;
 Hij kocht ons tot zijn roem en eer,
 En maakte, als heilig Opperheer,
 Ons tot geheiligde onderzaten.

O God! waar ik mijne oogen sla,
 'k Zie Heiligheid, ik vind Genaë,
 En zal uw Wijsheid eeuwig loven,
 Daarze ons met Hem vereenigd heeft,
 Die aan zijn Vader wedergeeft,
 Het geen de zondaars Hem ontrooven.

O Rotssteen! Gij voleindt u werk;
 Uw Magt is hel en dood te sterk;
 Uw Heiligheid doet zondaars beven,
 Maar wordt van ons het hoogst bemind,
 Die, daar uw Regt voldoening vindt,
 Alleen door uw Genade leven.

Wie eert, wie dient, wie liefst U niet,
 Die uw beminlijk aanschijn ziet?
 Mijn Vader! zoude ik U niet vreezen,
 Uw wet, uw beeld, uw gunst versmaên?
 Neen, 'k heb U lief, ik kleef U aan,
 'k Wil U alleen gehoorzaam wezen.

Och! dat ik alle boosheid haat,
Al 't goede doe, al 't kwade laat!
Och! dat ik liever sterf, dan zondig,
U daaglijks bij uw Godlijk Licht
Aanschouwe in Jesus aangezigt,
En uwen grooten naam verkondig!
    Zo toone ik, welken Heer ik dien;
Zo leere ik Jesus volheid zien;
Zo stoor geen sterfuur mij in 't zingen;
Zo worde ik door 't geloof geleid,
En zalig in Gods heiligheid:
Gezegende bespiegelingen!

Jesus menschenliefde.

Waar was ooit min zo teder?
Mijn Heiland daalde neder,
En boog voor 's Vaders roê:
In al zijn smart geduldig
Verdroeg Hij, schoon onschuldig,
Leed, hoon, en arremoê.

Verkoos Hij voor den hemel
Dit zondige gewemel
Vol jammer en verdriet;
Hij was met mij bewoogen...!
Wat deed zijn mededoogen
Voor arme zondaars niet!

Hij liet in 't vleesch zig kleden,
En heeft in kinderleden
    Reeds voor de schuld geboet.
Hij liet zig vangen, binden,
Kogt vijanden tot vrinden,
    Door 't storten van zijn bloed.

Tuig, vreeslijkste aller nagten,
Van de allerbangste klagten!
    Tuig dit, bebloede hof!
Tuig, vreeslijkste aller dagen,
Van de allerfelste slagen,
    Waar meê Gods zwaard Hem trof.

Al klonk Hem in zijne ooren,
Bij 't voelen van Gods tooren,
    Het grimmen van de hel;
Hij viel geen moorder tegen,
Begroette dien met zegen,
    Koos dien tot reisgezel.

Dat heet zijn vijand minnen,
Den duivel overwinnen;
    Zo wordt Gods huis gebouwd.
Wie, wie, kan Jesus haaten,
Wie langer God verlaten,
    Die de armen open houdt?

Ons eindige vermogen
Aanschouwt met pinkende oogen
    Gods wijsheid, liefde, en magt.
Wij volgen met ons zingen
De blijde hemellingen,
    En roemen: *'t is volbragt!*

Mijn kermen, klagen, lijden,
Mijn worstelen, mijn strijden,
    Is enkel artsenij;
't Zijn vaderlijke slagen:
De rigterlijke plagen
    Droeg Hij geheel voor mij.

Mijn innigste verlangen
Is, Jesus aantehangen.
En Hem, als mijnen borg,
Geloovig aan te kleven,
Is 't leven van mijn leven,
En 't al, waar voor ik zorg.

Van Jesus steeds te leeren,
In liefde te verkeeren
Met mijnen evenmensch;
Ootmoedig God te vreezen,
En Hem tot eer te wezen,
Dit is mijn zielewensch.

Kinderzang.

Ik ben een kind, van God geschapen,
Van God, die melk en broed mij geeft,
Die, als ik opsta, of ga slapen,
Zijne oogen altijd op mij heeft.

Ik zie Hem niet, dan in zijn werken;
Ik hoer zijn stem in zijn gebod:
Och! mogten eens mijne ouders merken,
Dat ik gehoorzaam was aan God!

Ik bid tot God niet, dan gedrongen;
'k Zeg, *lieve Heer!* maar zoek Hem niet;
'k Heb dagelijks om mijn zin gedwongen,
Terwijl zijn oog mijn stoutheid ziet.

God Vader! wil, ai! wil vergeven!
Zie Jesus in zijn kindsheid aan!
Hij is geslagen in zijn leven,
En heeft U in zijn dood voldaan.

Gij, Jesus! zult mijn Heiland wezen;
 Of wiltge niet? --- ik ben een kind:
 En zoudt Gij kindren niet genezen,
 Gij, die ook kindertjens bemint?

O Geest! bewoon mijn teêre leden!
 Bespreng mijn ziel met Jesus bloed!
 Vervul mijn lippen met gebeden,
 En met Gods vrees mijn jong gemoed!

Ik zal mijne Ouders dan beminnen;
 Dan vreeze ik voor geen helsche pijn;
 Dan kom ik in den hemel binnen,
 En zal eene eer van Christus zijn.

'k Mag immers op dit alles hopen,
 Drieëenig God? het is beloofd,
 En in uw naam is, bij het doopen,
 Uw trouw verzeegeld aan mijn hoofd.

Nederland gebogen voor gods troon, Bij gelegenheid van den plegtigen Bededag.

Gedugte Majesteit! wier onbepert vermogen
't Heelal doorgrondt, en stiert door 't wenken van uwe oogen,
Daar 't ongenaakbaar vuur van zuivre Heiligheid
Den schrik op 't bang gelaat van 't bevend menschedom spreidt.
Geen eeuwen zullen ooit uw Trouw of Liefde krenken,
Die steeds een overvloed van zaligheden schenken,
Aan hem, die op uw wil, die op uw wenken let,
En zijne gangen rigt op 't voetspoor van uw wet.
Wij, door een talloos heir van zonden overrompeld,
Staan voor uw regterstoel, in schulden diep gedompeld:
Wij schonden eed, en pligt; wij vielen van U af,
Vertraden de geboôn die ons uw Goedheid gaf.

Ja, schoon Barmhartigheid ons trok door liefdeboeien,
En vrede en vrijheid deed in onze tenten bloeien;
Nog heeft ons zondig volk den stijven nek verhard,
En koos voor leven, dood; voor zegeningen smart.
Gij zondt, meêdoogend God! aan ons getrouwe tolken;
Hun treurig boetgeschal, schoon 't opklom tot de wolken,
Drong in onze ooren niet: de vreugd, die dag op dag
In ijdlle harten steeg, verdoofde hun geklag.
Wij zijn verstomd, o God! uw Gramschap moet ons treffen:
Wij willen in uw Wraak uw Heiligheid verheffen:
De vrees beroert ons hart, de schaamte 't aangezigt;
Wij keuren 't alles goed, wat uwe Magt verrigt.
Moet niet de kille vrees in onzen boezem steigren?
Daar groot, en klein, en rijk, en arm verhard blijft weigren
Te luistren naar uw stem; -- vindt Ge ergens onschuld? -- Neen,
Onreinheid dekt den stoel van Vorst en Overheên!
De Tempels zijn besmet! de statige offeranden,
Den wierook ziet uw oog op onreine outers branden;
En, schoon men 't lichaam buigt, de hand ten Hemel heft,
Wiens hart versmelt van rouw om 't onheil dat ons treft?
Men kiest een staatsikleed in plaats van rouwgewaden:
Men wil zig in vermaak, maar niet in tranen, baden;
Schoon Gij den zwijmelwijn in onzen beker schenkt,
Wij smaken 't bitter niet, waar mede uw hand ons drenkt.

Kan ongevoeligheid een hoger trap beklimmen,
 Dan, als men 't onweêr reeds ziet rijzen aan de kimmen,
 Den donder loeien hoort, te wanen; 't is nog vroeg,
 't Is, als de bliksem treft, voor 't schuilen tijds genoeg!
 Bij U is 't regt, o God! uw vonnis is regtvaardig,
 Bij ons is zonde en schuld, wij zijn uw gramschap waardig;
 En hoe uw wraak ook treffe, erkent ons wroegend hart,
 Dat Goedertierendheid zig mengelt in de smart.
 Nog roept Gij tot berouw, nog eischt Ge een weenend klagen,
 Die lokstem is de galm der allerfelste slagen.
 En, schoon 't vooruitgezigd den ondergang bedreigt
 Van volk, en land, en kerk, nog is Genaê geneigd
 Om, als een klokken, ons te dekken met haar vleuglen;
 Och! was ons hart gezind der zonden drift te teuglen!
 Maar neen; ons ijdel oog is 't weenen ongewoon;
 Daar hoogmoed ons belet te vallen voor uw troon!
 En schoon het zugtend vee ons noopt tot bitter kermen,
 Hun smart, niet onze schuld, verwekt in ons 't erbarmen;
 Gij toont ons, daar het rund op stal en velden loeit,
 Hoe om ons misbedrijf uw wraakvuur hevig gloeit!
 En daar hun dood ons volk berooft van rijke schatten,
 Doet Ge ons door dat gemis, hoe arm wij zijn, bevatten.
 Hun leven maakt ons rijk; hun sterven is de straf
 Voor 't misbruik van een goed, dat ons uw Liefde gaf.

Wij zien onze akkers in een bare zee bedolven,
Maar hooren ook uw stem in 't bulderen der golven;
Daar 't ongetemd geweld van dien verbolgen vloed
Ons in een spiegel toont de drift, die in ons woedt.
Het storremend gehuil van gierende onweêrwinden,
Die zeeman, schat, en kiel, meêdogenloos verslinden,
Schetst, hoe de veege hulk van 't zinkend Nederland,
Door zondenstorm geschokt, gejaagd wordt naar het strand.

Dan ach! verschoon! verschoon! wij vallen voor U neder!
Wij zijn een zondig volk, maar gij een God, die teder
Gelijk een Vader zijne kinders wel kastijdt;
Maar 't wederkeerend kroost bemoedigt en verblijdt.
Wij roemden op uw hulp in droeve tegenspoeden,
En zou uw Vaderzorg ons dan niet langer hoeden?
Uw Almagt vloog ter hulp in onzen bangsten nood,
Schiep licht uit duisternis, en 't leven uit den dood.
Gij hebt ons Vaderland als uit het stof verheven;
Gij hebt aan NEDERLAND den naam van VRIJ gegeven;
Gij braakt de kluisters, die ons boeiden aan den druk;
En boogt des Drijvers nek voor 't ons gesmeede juk!
Ons volk, geen volk, veragt bij de omgelegene Vorsten,
Bezweken door den last, dien zijne schouders torsten,
Getrappeld door den trots van Spanjes Dwingeland,
Vond moed, en kragt, en heil, door uw gedugte hand!

Kon Jacobs nageslagt op U als Veldheer roemen?
 Kon Israël zijn heir JEHOVAS leger noemen?
 Wie gaf het blij *triumf* in onzen bleeken mond?
 Wie! wie gebood het licht van 's Vrijheids morgenstond?
 We erkennen uw bestier, gedugte God! dit wonder
 Werd door uw hand gewrogt! --- nooit trof een felle donder
 Den hooggetopten eik zo snel, als uwe magt
 Het beven in 't gemoed van onzen vijand bragt.
 Die zelfde hand aan 't roer der rijkgeladen kielen
 Van 't rijzend Nederland, wou 's vijands vloot vernielen.
 O God! wie kent u magt? de donder wagt uw wil....!
 Hij treft, als Gij gebiedt....! Gij spreekt, en hij is stil....!
 En moest het burgerbloed den weg tot vrijheid banen?
 Werd menigwerf de Vreugd bedaauid door vrouwe tranen?
 Daar 't vaderlooze kroost aan 's moeders volle borst
 Een stroom van tranen zoog door 't lessen van zijn dorst,
 Gij, Gij verliet ons niet in 't barnen der gevaren:
 Gij deedt den oorlogstorm van lieverleê bedaren.
 De Zon der Vrijheid rees tot aan den middag op,
 En Neêrlands luister steeg met Neêrlands heil ten top.
 Toen werd de band geslaakt van 't dwangeloos geweten,
 Geen moordziek bijgeloof meer ijvergloed geheeten.
 Toen werd het blij geschal van 't Euangeliewoord
 Niet meer door 't helsch gekrijsch van 't Papendom gesmoord!

Kon ooit een gunstbewijs bij zulk een voorregt halen!
 Hoe -- dooft een flauwe lamp den gloed der Zonnestrallen?
 De Godsdienst zonder smet, de Vrijheid op den troon,
 Is Neêrland meerder waard, dan mijter, staf, en kroon.

Dan ach! ondankbaar land! wij zijn van God geweken.
 Die nagedagtenis moest immers 't hart u breken.
 Helaas! gij zijt versteend! Gods felle geesselroê
 Wordt, na een taai geduld, wel eens 't kastijden moê.
 God slaat, wien Hij bemint, maar straft, dien Hij moet haten,
 Dan keert de roede in wraak, 't vermanen in verlaten:
 Dan is er heil, noch raad, schoon 't oog tot water smelt;
 Wie scheurt de banden los, als God in boeien knelt...?

Maar ach, ontfermend God! uw roem is in vergeven,
 Uw Wraak eischt onzen dood; Genaê pleit voor ons leven.
 Uw Wijsheid heeft zig zelve een offer toebereid,
 Welks vlam den gloed verdooft van strenge Grimmigheid.
 Ai! leen dan gunstig 't oor aan tranen, aan gebeden!
 Vergeef, vergeef de schuld, die wij voor U beleden!
 Verhef Gij over ons uw vriendlijk aangezigt!
 vertroost ons bang gemoed, dat voor uw gramschap zwigt!
 Aanschouw 't verwoestend heir der rampen, die ons drukken!
 Wij beven voor 't gedruisch der nadrende ongelukken:
 Hier voelt men knellend leed, daar vreest men nakend kwaad:
 Wie redt ons, groote God! zoo Gij ons nu verlaat?

Verhoor ons om uw naam, dien we op ons voorhoofd dragen!
 Wij immers zijn uw volk; dit tuigen de oude dagen:
 We erkennen, maar met schaamt, die redding van uw hand,
 Toen zelfs de vijand riep: *God strijdt voor Nederland!*
 En zoude dan in 't eind uw Gramschap ons verdelgen?
 Zou zig uw Heiligheid zelfs om ons smeeken belgen?
 Neen, schoon Regtvaardigheid ons vonnis heeft bereid,
 't Is Lankmoed, die ons draagt, en tot bekeering leidt.
 Wij dekken onze schuld niet voor uwe alziende oogen:
 Wij roepen om genaê, wij smeeken om meêdoogen:
 Geen eigen roem is 't kleed voor onze naakte leên;
 Gerechtigheid eischt meer dan tranen en gebêen;
 En 't bidden is bevekt; bevekt is al ons smeeken;
 't Is Jesus stem alleen, die 't Vaderhart kan breken.
 Dat offer is geslagt, dat lam is voor den troon:
 Verhoor ons om uw Naam! Verhoor ons om uw Zoon!

MDCCLXXI.

De goddelijke bevrijding van dreigende overstromingen, Dankend en biddend gevierd.

Almagtig God, voor wien watren vlugten!
Gij waart, Gij blijft de God van Nederland:
De roede, voor wier slagen Ge ons deedt dugten,
Ontglipte, toen zij 't felste dreigde, uw hand.

Ons scheen 't gevaar, met stroomen, toe te spoelen,
Te rijzen met het rijzen van den vloed;
Maar, hoe 't gedrang der golven ook moog woelen,
Gij zijt het, die haar vallend deinzen doet.

Als alles zugt; als dijken zakken, zinken;
De borstweer van ons drijvend land versmelt;
De grazigste oord een zee dreigt in te drinken;
Dan wordt uw magt, uw redding ons gemeld.

Toen alle hoop ontzonk, men 't veld zag beven,
En 't oog alleen op U gevestigd stond;
Is 't pakkend ijs door uw enk verdreven,
Versmolten voor den adem van uw mond.

Geen schepselkragt kan 't water meester blijven:
't Schuurt dijken los, en rolt de dammen heen;
Sleept torens voord, en doet de bosschen drijven;
Spoelt bergen weg; maakt weerelden tot zeen.

Uw Liefde en Magt, die 't stroomgeweld doen wijken,
Op welken zig het ijs te barsten kruit,
Behoeden meer, dan vastgeschoorde dijken,
Zijn wallen, daar ge ons Vaderland in sluit.

Dit moet op U, als op zijn Redder, roemen;
Op U alleen vertrouwen in den nood;
Dees weldaad weêr een liefdeketen noemen,
Waarmede Gij 't in vriendschaps boeien sloot.

Uw vuist, waaraan geen druppel kan ontspatten,
Bevrijdde ons land, en gaf ons dankensstof;
Geen menschenzorg, die we als uw gave schatten:
Neen, 't water ruischt, en galmt alleen uw lof.

Ja, Neêrlands God! ons harte vloeie onze oogen
In tranen uit van zuivre dankbaarheid!
Heeft onze schrik tot deernis U bewogen;
't Is billijk, dat erkentnis stroomen schreit.

Uw donder mogt voorlang dien scheimuur scheuren,
Die 't zondig land voor watervloên bewaart:
Al 't menschdom moest die straf regtvaardig keuren;
Maar neen! nog heeft uw goedheid ons gespaard.

Mogt deze gunst, zo onverdiend bewezen,
Geen uitstel der getergde gramschap zijn!
Want niemand voelt vertraagde wraak verrezen,
Die zulke winst niet boet met dubbele pijn.

Och! liet zig 't volk, van U begunstigd, wasschen
In Jesus bloed! dat wischt de vlekken uit.
Ai! dompel ons dan in die zuivre plassen!
Zo worde uw toorn, en ons verderf gestuit!

Zend uwen Geest! laat dien ons overstroomen,
En zinken doen in uwe liefdezee!
Laat dien niet tot, maar over de oevers komen!
Hij immers brengt de vrugtbaarheid ons meê.

Wij hooren nu de winden gonzend loeien:
Ai! blaas, o Geest! die stormen uit uw mond,
Die 's levens stroom door Neêrland heen doen vloeien,
En dringen in den meest verhardten grond!

Woel sterkten weg! wring los den trotsten ceder!
Ruk hoogten om! waai duin en heuvel vlak!
Dat zig voor U de fierste moed verneder,
En in het diep van lagen ootmoed zak!

Doe, goede Geest! hier duizend teekens pralen
Van Jesus liefde, en uw genade kragt!
Geen trotsheid van 't natuurlijk hart zet palen,
Die pal staan voor den aandrang uwer magt.

En raakte 't volk van Sion aan 't verflaauwen,
Daar 't geesteloos, als onbewaterd, kwijnt;
Ai! wil vooral die wijngaard veel bedaauwen,
Dien zulk een Zon, als Jesus is, beschijnt.

Of, werd het door den vijand overrompeld,
Daar 't voor denloed van hel en weereld boog,
Of in een poel van zonden werd gedompeld;
Blaas, blaas het van die overstroming droog!

Laat dezen hof tog hemelvrugten dragen!
Uw kragt geloof en liefde bloeien doen!
Dien arbeid zult Ge U immers nooit beklagen,
Ter kweeking van Immanuëls plantsoen?

Gij hebt weleer door water en door winden,
O Neêrlands God! 't besprongen land gered;
Zou, zoude uw Geest dan nu zijne Almagt binden,
En laten uw geslagt van hulpe ontzet?

Hun vijand is oneindig meer te schroomen,
Dan al 't geweld der aardsche dwinglandij:
Wil zijne magt, die U onteert, betoomen,
En maak uw volk van zijne kluisters vrij!

's Lands redding mogt ons weêr bewijzen geven,
Dat Gij 't geroep van uwe kindren hoort:
Nu smeeken ze, om geheel voor U te leven;
Of wordt dees zugt in 't stormgehuil gesmoord?

Dat kan U niet van 't hart, zo lang het smeeken
Van Jesus op uw goedheid iets vermag:
Ai! hoor zijn bloed, hoor zijn verdiensten spreken!
Geef leven, en het juichen voor 't geklag!

Och! laat uw volk in 't nedrig stof gebogen,
 Voor 't Vaderland nog storten hun gebeên!
 En, door 't betoog der nieuwe gunst bewogen,
 Vrijmoedig tot uw liefdezettel treên!

Neem, Jesus! neem het reukwerk van hun handen!
 Ai! bied het tog aan uwen Vader aan,
 En bid voor ons! ---- of, bidt Gij voor geen landen?
 O Ja! ---- ons volk was anders lang vergaan.

Uw voorspraak kon alleen dit land bewaren,
 't Geen Ge als uw oog, om Sulamith bemint.
 Genade moete er lang uw kerk vergaëren,
 Op dat die lang uw liefde er aan verbind!

Bedwing 't geweld der toemeloze golven!
 Dat nooit uw wraak ons naar den afgrond spoel,
 Noch in een zee van gruwlen laat bedolven!
 Geen schepsel eert U in een jammerpoel.

Den 1. van Sprokkelmaand.
 1771.

Eenzame overdenking, bij het eindigen van den bededag.

Mijn ziel, zit eenzaam neêr; Gij zijt op dezen dag
Voor 't aldoordringend oog van Neêrlands God verschenen;
Gij hebt door zugten, klagen, weenen,
In ootmoed neêrgekniêd, met kinderlijk ontzag,
Uw schuld, 's lands euveldaên, beleden.
Maar denk niet, dat het werk hier mede is afgedaan,
En dat met dezen dag uw strijd is afgestreden.
Die spooreloze waan
Zou 't wraakvuur van Gods toorn in feller gloed ontsteken;
Uw zonden, uw gebreken,
Die ge in den spiegel van Gods wetten hebt aanschouwd,
Beleden, en betreurd, verfoeid, en afgezwooren,
Zijn de allersterkste spooren,
Dat gij een wakend oog op hart en wegen houdt,
En nimmer naar de stem van 't ongelooft wilt hooren.

Denk, dat uw vijand loerend blaakt,
U, als gij sluimert, te verraden,
Door stroomen van uw bloed zijn moordlust te verzaden.
Uw keus is weêr met Josua gemaakt,
Om God, voor uwen Heer, te erkennen, en te vreezen.
Was dit de taal niet van uw mond,
Toen ge u aan Jesus dienst verbondt:
'Wie zoude er neffens U mijn liefde waardig wezen?'
En, zult gij 't eens gegeven woord
Dan niet zorgvuldig houen?
Wien Jesus dienst bekoort,
Toon nimmer met zijn daên, dat hem die keus kan rouwen!
Geen menschenvrees moete u beroeren,
Zo, dat ge uw besten vriend voor ieders oog onteert!
Geen laauwheid, ongeloof, of miltzucht u vervoeren,
Dat gij 't verdwijnend goed met Hem gelijk waardeert;
Ja, Hem in 't openbaar niet voor uw Heer zoudt kennen.
Uw keus is wel beraên, 't verbond is dier gestaafd;
En vindt gij ware vreugd, in u aan God te wennen,
Zwoeg dan om schatten niet, waarom de weereld slaaft.
Eischt God uw hart geheel --- wel is Hij 't dan niet waardig?
Hij gaf zijn eigen Zoon;
Die Zoon zijn eigen bloed, droeg kruis, en doornekroon,
En was, in de eeuwigheid, tot uw verlossing vaardig.

Dat dan uw boezem zwel van dankerkentenis!
Laat dan zijn tedre min u aan haar wetten boeien!
Laat deze taal steeds van uw lippen vloeien,
Dat Hij alleen uwe eer, uw liefde waardig is!
Maar toon vooral, door een godvrugten wandel,
Dat ge in het spoor van uwen Heiland treedt,
Dat gij de heiligheid niet naar uw lusten meet:
Zijn Wet alleen zij 't rigtsnoer van uw handel!
't Is niet genoeg, slegts in bespiegeling,
Een deugdentafereel te schetsen voor zijne oogen:
Als ik den roem van Jesus zing,
Moet niet alleen mijn oor door klanken zijn bewogen.
Die Jesus voor zijn Heer erkent,
Moet ootmoed, nedrigheid, en zelfverloochning leeren;
En, al wie 't oog naar 't hemelsch Salem wendt,
Sta pal, om, hoe 't ook ga, den duivel afteweeren.
Een regteroog, een regterhand
Moet gij mijn ziel, als 't God zo wil, getroost verliezen;
En dikmaal eischt Hij dit ten onderpand,
Of 't waarheid in u zij, dat gij zijn dienst woudt kiezen.
Of, is er tusschen hen die Jesus heeft genet,
Daar Hij het merk van zijnen Geest op zet,
En hen, die, vuil besmet,
Hem lastren met den mond, en hoonen met de werken,

Geen onderscheid te merken?
 Of, is een weereldling, hoe arm, hoe naakt,
 In sieraad hun gelijk, die Jesus kleeding dragen?
 Dan is een wankle hut, die telkens bevend kraakt,
 Gelijk aan een paleis, dat vaste pijlers schragen.
 Neen! 't volk, dat Jesus kogt,
 Geheiligd, afgescheiden,
 Vertoont in een tafreel de wondren die Hij wrogt;
 Zijn rijkdom, trouw en magt wil Hij door hen verbreiden.
 Zij moeten zuilen zijn van 't zinkend Vaderland;
 Hun offergeur alleen kan door de wolken dringen;
 't Land, daar Immanuël zijn wijngaard heeft geplant,
 Bedaauwt zijn liefdezorg met duizend zegeningen.
 Mijn ziel! streef moedig voort in Jesus kragt;
 Uw Veldheer strijdt u voor; zoude u de moed ontzinken?
 O! krijgt gij eens een wond; buk niet voer 's vijands magt,
 Al moestge na den strijd, gelijk een Jakob, hinken.
 Dan ach! gij slaakt een bange zugt;
 Gij schijnt beroerd, de neêrgeslagen oogen
 Zijn tolken, dat u 't hart door druk is neêrgebogen;
 Maar hoe? is dit de vrugt
 Van 't plegtig biddagswerk? of hebt gij in de plassen
 Van Jesus bloed uw smet niet afgewasschen?
 Of, gaf u God, ten troost in u verdriet,

Den toegang tot den troon van zijn Genade niet?
Of ziet gij alle uw tranen, al uw smeeken
Zo onrein, zo melaatsch, dat gij mismoedig vreest,
Dat zig Gods Heiligheid zal om uw schreien wreeken?
Of is uw hart bedeesd,
Dat ge, als voorheen, tot dwaasheid weêr zult keeren,
En dat uw misbedrijf 's lands zonden zal vermeêren?
Ja, dat ons Nederland,
Zo lang getugtigd en gewaarschuwd door Gods hand,
Zal door zijn zondenlast bezwijken,
En 't Euangelielicht, met Jesus ons ontwijken?
Ja, zegtge, dit, dit is het dat mij treft,
Waar van 't vooruitzigt mij doet beven:
Mijn hoop wordt, als een riet, gedreven,
Als bange vrees het loon van 't zondigen beseft.
Mijn boezem is een hol, daar struis en draken zwieren,
Door giftig addrenspog besmet;
En daar, waar men zijn voeten zet,
Een zonnevlugtend rot van krijschende uilen gieren.
De Hoogmoed heerscht er op den troon;
Die torst de aan God ontwongen kroon;
Men ziet er 't Eigen Ik den scepter zwaaien ----
En zal men rijpe vrugt van zulk een akker maaien?
Of spruit er welig graan uit de onbeploegde klont

Van zulk een distelvollen grond?

Ik heb, 't is waar, aan Jesus trouw gezworen,
En, op zijn aanbod, Hem tot mijnen Vorst verkoren,
Hij gaf, om 't ongediert te vellen, mij zijn woord;
Hij zou mijn akker mild besproeien,
En, daar zijn zaad door dorens werd gesmoord,
Al 't onkruid uit mijn hart, met tak en wortel roeien.
Maar vaak verdwaalt mijn ziel;
Zij laat zig dan door list, dan door geweld verovren;
En, schoon haar menigwerf het dwalen bitter viel,
Lietze egter menigwerf zig weêr op nieuw betovren.
En, zwerve ik nu van mijnen Heiland af,
Daar nog op dezen dag zijn liefde me is gebleken;
Dan zal ik tot mijn straf
Gevoelen, dat zijn wraak is tegen mij ontsteken.
Ik gaf zo menigmaal aan Jesus hart en hand:
't Is niet voor de eerste reis, dat ik Hem had verlaten;
En, gaf hij van zijn trouw me op nieuw een onderpand;
Ligt nooddwingt Hem mijn ziel, voor eeuwig haar te haten.

Maar ach! schoon ik hem dik verried,
Hij brak zijn trouw, vergat zijn liefde niet;
Och! mogt ik door 't geloof uit, door, en tot Hem leven!
't Geloof geeft kragt en moed,
En heilgen ijvergloed;

Spoort trage zielen aan, om Jesus na te streven:
't Geloof maant God op zijn belofenis,
En pleit op 't rokend bloed, dat voor den rijkstroon is;
't Geloof houdt Jesus vast, wanneer Hij schijnt te wijken:
Die door 't geloof op God, als op zijn Vader steunt,
Staat vast, schoon aarde, en hemel dreunt;
Trapt zonden met den voet, en doet de hel bezwijken.

Och! mogt ik zo geheel voor Jesus zijn!
En 't biddagswerk nu weêr op nieuws beginnen;
Op dat, wat Jesus wraakt, uit mijn gemoed verdwijn,
En ik mij overgeve om Hem alleen te minnen!
Dan smaakte ik voor mij zelf een overzalig lot;
Dan kon ik voor mijn volk met waren ijver smeeken;
Dan stierf ik aan mij zelf, dan leefde ik voor mijn God,
En had een heilzaam kruid voor al mijn zielsgebreken.

Als Jesus hand mij dekt, mij stiert, mij leert;
Zijn Geest mij troost, mij opwekt, mij regeert,
Zijn kragt in mij den ouden mensch verteert,
Dan ben ik blij te moê, al moet ik zwerven:
Wanneer zijn woord mijn voedsel is,
Dan vinde ik bron, en weide in deze wildernis;
Dan leve ik tot zijne eer, en wagt een zalig sterven.

MDCCLXXI.

De klagende voorbidders voor het vaderland.

O God! wat blijft ons dor gemoed,
Dat voor U smelten moest van droefheid, onbewogen:
De hemelhooge schuld, die Neêrland zinken doet,
Perst uit ons oog geen tranenvloed;
Ook heeft ons steenen hart tot bidden geen vermogen.

't Gevogelt treurt zelfs, als 't gelaat
Van 't zugtende aardrijk kwijnt; verbergt Gij U, zij zwijgen:
En 't kermend rundervee, dat de oogen neerwaard slaat,
En nederzijgt om 's menschen kwaad,
Kan nooit, blijft Nederland hardnekkig, adem krijgen.

Maar, vriendlijk God! ontferming pleit
 Voor ons, en voor ons volk; Gij kunt aan ons gedenken,
 Om 't offer, dat uw Zoon voor ons heeft toebereid;
 En, schoon ons oog geen tranen schreit,
 Gij kunt ons door uw Geest de gaaf der tranen schenken.

Wij immers hebben door genaê
 In tranen van berouw en liefde lust gekregen;
 Wij allen slaan het oog naar 't kruis op Golgotha;
 Sla Gij ons dan in Jesus gaê;
 Hij bidt; zijn voorgebed kan U tot ons bewegen.

Gij geeft nog zegen, geeft nog vreê;
 Wij zien de vrugtbaarheid neêrdalen met de druppen:
 Gij deelt uit Indus zelfs ons uwe schatten meê,
 Wij zien nog overvloed van vee,
 Dat ons uw liefde zendt, in malsche klaver hupplen.

Uw zegen schetst uw Goedheid af;
 De roede, die ons treft, het Vaderlijk mishagen.
 Och! dat uw goede Geest ons vleeschen harten gaf!
 Dan was de roê voor ons geen straf:
 Dan droeg ons Neêrland tot zijn heil de felste slagen.

Maar wordt de Liefde, die ons draagt,
Veragt, gehoond, bespot; doet ons de roê niet bukken;
Volharden wij in 't kwaad, dat U in ons mishaaft;
Dan worden wij veel meer geplaagd,
Dan zal de wraak het staal in onze boezems drukken.

Kom, beweladigd Nederland!
Kom gij vooral, Gods volk, kom buig u voor uw Koning!
Vindtge in uw eigen schat geen geurige offerand,
Stel uw belang in Jesus hand:
Treed gij met Hem tot God, gewis gij krijgt verschoning.

1. Junij 1772.

Geloofs begeerte, Wekzang.**I.**

Mijn Bruidegom!
Woon in mijn hart! gij zijt er wellekom.
Mijn Bruidegom! Maak mij uw heiligdom!
Mijn eenig deel,
Wien 'k zorgeloos mijn lot en weg beveel;
Mijn eenig deel! Ik geef me aan U geheel.

II.

'k Geloof uw woord,
Schoon 't ongelooft zo vaak mijn liefde stoort;
'k Geloof uw woord, Van mij in 't hart gehoord.
'k Ben zwak en teêr,
Dies ik van U mijn kragt en groei begeer;
'k Ben zwak en teêr; Ontferm u mijner, Heer!

III.

'k Ben traag en slegt,
 En breek mijn trouw, U dikwils toegezegd.
 'k Ben traag en slegt; Gedenk aan uwen knegt!
 Uw dierbaar bloed
 Verkwik mijn ziel, en zuivre mijn gemoed!
 Uw dierbaar bloed Heeft voor mijn schuld geboet.

IV.

Gij eischt van mij,
 Dat ik mij zelf geduurig aan U wij;
 Gij eischt van mij, Dat ik U eigen zij.
 't Is mijn vermaak,
 Mijn eer, mijn doel, waar naar ik biddend haak;
 't Is mijn vermaak, Dat ik in liefde blaak.

V.

Waarom, mijn Vorst!
 Worde ik zo vaak door 't zondenvuil bemorst?
 Waarom, mijn Vorst! Versmagt ik vaak van dorst?
 Waarom versaagd
 Voor hem, die mij en al uw volk belaagt?
 Waarom versaagd, En 't niet aan U geklaagd?

VI.

Geef vrolijkheid
 Aan 't hart, dat hier van vreeze en droefheid schreit!
 Geef vrolijkheid, Mij door uw angst bereid.
 Bewaart Gij mij,
 Ik stap gerust, schoon 't paadjen glibbrig zij:
 Bewaart Gij mij, Ik blijf van dwalen vrij.

VII.

Dat uw Genaê
 Mij, waar ik ben, naauwkeurig gadesla!
 Dat uw Genaê Mij houde op Golgotha!
 't Is Liefde, en Magt,
 Die mij behoedt, in nood mijn smart verzagt;
 't Is Liefde en Magt, Waar van ik alles wagt.

De vrijmoedige avondmaalganger.

Welzalg ik, die toe mag tasten,
Gezeten aan dees disch,
Daar Gods beminden zijn de gasten,
Daar Jesus gastheer is.
Die gastheer wil ons hier verblijven
Door vollen overvloed;
Hier zijn de spijzen artseningen,
Voor alle kwalen, goed.
Wie zoude er onvrijmoedig wezen,
Daar Liefde zondaars noodt?
Verban mijn ziel uw zondig vreezen,
En denk aan Jesus dood!

Denk: Jesus is voor mij gestorven;
Mijn schulden zijn voldaan!
Ik mag, hoe onrein, hoe verdorven,
Tot zijnen Vader gaan;
Want som en renten zijn verrekend;
Der wet wordt de eisch ontzegd:
Daar God mijn losbrief, onderteekend,
Op tafel nederlegt.
Rolt tranen! Rolt van mijne wangen!
Ik zie, in brood en wijn,
Mijn Heiland aan het kruishout hangen,
Verteerd door angst en pijn.
'k Hoor nagels knarssen door zijn handen;
Zijn klagen breekt mij 't hart:
De dorst verschroeit zijne ingewanden;
Zo groeit er smart uit smart!
Zo is mij deze wijn een teeken,
Met dit gebroken brood,
Hoe God zig op den Zoon wou wreken,
Mij redden door zijn dood.
Nu kan mijn tong geen woorden vinden;
Gij kent uw knegt, o Heer!
Hij wil zig aan uw dienst verbinden,
En geeft Genade de eer.

Hij immers moest aan U mishagen,
Maar 't is uw vrije min;
Gij wilt hem in uwe armen dragen,
En hij, hij stemt het in.
't Geen Gij belooft, wil ik verwagten,
En schikken mij ten strijd.
Mijn vijand zie aan mijne kragten,
Dat gij mijn Koning zijt!
Zo druipt er troost uit Jesus wonden;
Zo looft een zondaar God.
Roemt eeuwig, Godgewijde monden!
Uw allerzaligst lot.

Gezegende egtvereeniging.

O allerheuglijkst lot! daar eensgezinden paren,
 Die in hun jonge jaren,
 En in hun besten tijd
 In Jesus aan hun God zig hebben toegewijd;
 Die beide, door de min van Jesus, die zijn leven
 Ten minnepand wou geven,
 Vermeesterd en bekoord,
 Hem biddend zwoeren trouw, en gaven 't liefdewoord;
 Die, door den zelfden Geest aan 't zelfde Hoofd verbonden,
 Het zelfde leven vonden;
 Daar zuivre eenstemmigheid
 Het zelfde heil bedoelt, en 't zelfde kwaad beschreit:
 Eenvormig egtgeluk! --- Paart harten, strengelt handen!
 Ik ken geen naauwer banden:
 Gij zijt, vereenigd paar!
 Door liefde en door geloof verbonden aan elkaêr.
 Hoe kan in zulk een egt de twist zijn kragten toonen?
 Hoe kan er tweedragt woonen?
 Men dient er eenen God,
 Men reist er eenen weg: o allerheuglijkst lot!

Hier mag de vriendenrei, hier mogen blijde magen,
Hier moeten zangers wagen
Het zaligste egtverbond
Te wenschen met hun hart, te spellen met hun mond:
Hen huwlijkszegen heeft Gods eigen Zoon verworven;
Hij is er om gestorven;
Hij bidt voor deze twee,
En daarom spelt men heil; zijn bidden brengt het meê.
Hier dient de liefde God: ---- lang moet die liefde leven,
En Jesus wetten geven,
Die altijd Bruigom blijf,
En uit hun huis en hart de weereldliefde drijf!
Hier doet Godzaligheid het vrolijk vergenoegen
Zig bij dit egtpaar voegen;
O allergrootst gewin!
Hun liefde smaakt de vrugt van Jesus zondaarsmin.
Hier doet geen huwlijkslast, dien twee gelieven dragen,
Den huwlijksdag beklagen:
Hier noemt in tegenspoed
De Liefde 't zwaarste ligt, de Godvrugt alles goed.
Hier zal 't geloof der vrouw des mans bezwarenissen
Door 't woord van God beslissen,
En, in angstvalligheên,
Zal voor de vrouw de man hier worstlen in gebeên.

Terwijl hier de eene strijdt, zal de andre vuurig bidden,
Daar deze weêr, in 't midden
Des krijgs, gezangen zingt,
En, als met Davids harp, den boosten geest bedwingt.
Hier spelle ik vreugde in God; hier hoore ik wanden galmen
Van liederen en psalmen:
Hier leertmen 't hemelwerk;
God woont er in het hart, en maakt van 't huis een kerk.
Hier zal de man de vrouw, de vrouw den man doen hooren,
Wat schoonheên hen bekooren
In Jesus, die zijn bloed,
Zijn Geest, zijns Vaders hart hun geeft tot huwlijksgoed.
Zo zal men daaglijks hier elkaêr een spoorslag geven,
Om Jesus aan te kleven;
En 't goed der rampwoestijn
Zal in hunne agting niets, dan enkel reisgeld, zijn.
Hier zal (laat, goede God! mijn zang de waarheid spellen!)
Geen vrees den mond beknellen,
Wanneer men zonde ziet;
De liefde luikt het oog voor deze pestvlek niet:
Men wenscht elkanders heil, men zoekt elkanders vrede;
Daar paart zig nimmer mede
Die lafheid, die verbloemt,
En in een egtgenoot de zonden zwakheên noemt.

Hier zal de Waakzaamheid Zagtmoedigheid geleien,
En nooit van Ootmoed scheien;
Die 't kwaad hier aanwijst, let,
Of in zijn eigen hart dat kwaad geen zetel zet;
En zal, door van zig zelf gebreken te belijden,
Die in zijn lief bestrijden;
Zo vlugte uit huis en hart
Van 't eensgezinde paar de zonde met de smart!
Hier zal het huisgezin der vrouw hare eere geven,
Of Abraham herleven;
Abigaëls beleid
Spreekt hier de driften stom, en heerscht door minzaamheid.
Hier zal (geef, Vader! dat zij kindren mogen teelen,
Waarin ze uw beeld zien spelen;
Waarin uw Geest betoon
De kragt van 't sterven, en van 't bidden van uw Zoon.)
Hier zal dan Vaders zorg met moeders tederheden
En tijd en vlijt besteden,
Op dat men eens hun kind
Op aarde noodig, in den hemel dienstbaar vind.
Die God, die bij hun tent het hemelsch man doet reegnen,
Zal steeds hun welvaart zegnen;
En bij het nageslagt
Hun deugd bekend doen zijn, en hunnen naam geagt.

Hier zal... ik spel niets meer. --- 't verlangen naar den hemel
Groeit onder 't woest gewemel
Van ramp en druk en pijn:
Die 't meest gelooft en hoopt, zal hier 't gelukkigst zijn.
Wie wagt zijn grootste vreugd in korte levensuuren?
Hun vreugd zal eeuwig duuren.
De dood scheidt man en vrouw;
Hun Bruigom wagt hen in. --- de hemel kent geen rouw.

De vrijheid van een christen.

Hoor, weerdling!
Hoe gul ik zing
Den roem van onze Vrijheid!
Wij dienen God
In 't zoet genot
Van ware rust en blijheid.

Hier maakt geen dwang,
Geen vrees ons bang:
Wat zoude ons kunnen deeren?
Die ons bewaakt,
En zalig maakt,
Is God, de Heer der Heeren.

Geen helsche magt
Heeft regt of kragt
Die vrijheid ons te ontsteelen:
De duivel moet,
Hoe fel hij woed,
Ons in die rust zien deelen.

Gods eigen Zoon
Verliet zijn troon,
Om 's duivels magt te breken;
Hij stierf aan 't kruis,
Om ons voor 't huis
Zijns Vaders op te kweeken.

Hij heeft der wet
Haar perk gezet,
Haar vloeken ingebonden:
Hij maakt ons vrij
Van slavernij,
En overmagt der zonden.

Die ons belaagt,
Betigt, en plaagt,
Krijgt straf tot zijn belooning;
Die voor ons strijdt,
En ons bevrijdt,
Is onze God, en Koning.

't Gewisse mag,
Bij vollen dag,
Het vrolijk licht aanschouwen:
't Wordt door geen schuld
Met schrik vervuld,
Daar we op Gods Zoon betrouwen.

Een dwingeland
Bevlekt zijn hand
Met bloed, en dwangplakaten;
Maar Jesus niet,
Die slegts gebiedt,
't Geen onrust baart, te laten.

't Was Jesus lust,
Om ons de rust
Te koopen voor zijn leven;
Hij gaf geen wet,
Of ze is gezet,
Om ons die rust te geven.

Door God als God,
En zijn gebod
In 't ware licht te kennen,
Zal oog en hart,
Den strik ontward,
Aan 's hemels vrijheid wennen.

Gods kind te zijn;
Geen angst, geen pijn,
Maar onzen God te vreezen;
Met Jesus beeld
Te zijn bedeed;
Zou dat geen vrijheid wezen?

De blijdschap van een christen.

De weerd mag zingen,
En dartlen, en springen;
Haar blijdschap is schijn:
Wij Christenen mogen,
Al schreien onze oogen,
Veel vrolijker zijn.

Een vliegend genoeg,
Verkregen door zwoegen,
Betaald met verdriet,
Verloren in 't zwerven,
Vervloekt bij het sterven,
Verlangen wij niet.

Kom, lagchende weereld,
Bestrikt, en bepeereld!
Beschrijf eens uw lot!
Of, wiltge 't verbloemen;
'k Zal 't mijne dan roemen:
Mijn vreugd is in God!

'k Ben één van zijn kindren,
Geen schuld kan het hindren,
Ik vrees voor geen straf:
Laat alles begeven!
Mijn blijdschap blijft leven,
En groeit uit het graf.

Ja! God is genadig,
Is rijk, en weldadig,
Grootmagtig en wijs,
Alöm mijn Beschermer,
Mijn leidende Ontfermer,
Dien 'k juichende prijs.

'k Heb niemand mij nader;
Die God is mijn Vader,
    Wiens Zoon Hem voldeed;
Wiens liefde mij heiligt,
Wiens trouw mij beveiligt,
    En nooit mij vergeet.

Op Jesus te bouwen,
Gods woord te vertrouwen
    Maakt vrolijk en vrij:
De zonde te ontwijken,
Naar God te gelijken
    Maakt zalig en blij.

Mijn ziel moog verscheien,
Mijn stof zig verspreien,
    Dat baart mij geen pijn:
Ik wagt op mijn Koning,
En 'k weet, dat mijn wooning
    De hemel zal zijn.

Dagelijksche dankstof.

Ik leef, en ben gezond, o God!
 'k Heb zielvermogens, en 't gebruik van al mijn zinnen;
 'k Heb voedsel, kleedren, huis, een onbekrompen lot,
 Ik heb mijn werk, en zou 'k, o God!
 U, die mij alles geeft, niet hartelijk beminnen?

'k Leef zonder stoorring in een land,
 Daar Veiligheid en Regt met stille Rust verkeerren;
 Daar Vrijheid, Overvloed en Vreê gaan hand aan hand;
 Ik vinde een Godsdienst in dit land,
 Die mij in Gods Genaê zijn Heiligheid doet eeren.

De meeste menschen blijven dood,
 En ik, de slegtste, kreeg door Jesus Geest het leven:
 Wat is, o God! uw liefde, en Jesus rijkdom groot!
 Ik leef gezegend door zijn dood,
 En 't zaligst, dat ik mis, zal mij mijn sterfuur geven.

De dankbaarheid van een christen.

O God van hemel en van aarde,
Wiens hand mij schiep, en mij bewaarde,
Mij kroont met goedertierenheid;
Die mij een Heiland hebt gegeven,
Den Geest geschonken, om te leven,
En uwen hemel toegezeid!

Mijn God! tot wien ik veilig nader;
Die daaglijks mij vergeeft als Vader,
En met uw gunst mijn ziel verkwikt;
Die al het kwaad, dat mij bejegt,
Door uwe Vaderliefde zegent,
En mij eene englenwagt beschikt!

Ik zie de blijde hemellingen,
Die altijd danken, altijd zingen,
Gedaald in deze rampwoestijn;
En 'k hoor hen aan elkandren vragen:
'Hoe zal die stervling zig gedragen,
Om dankbaar aan Gods gunst te zijn?'

Mijn Vader! 'k zal U Vader noemen,
En kinderlijk uw goedheid roemen;
Op U vertrouwen in den nood;
U, die de liefde zijt, beminnen,
En elken morgen weêr beginnen
Mijn hart te ontlasten in uw schoot.

Ik zal (zo moet men dank bewijzen)
Uw wil met hart en daden prijzen;
Uw wil is, dat ik zalig zij:
Ik zal uw trouwen bijstand wagten,
En als uw kind uw wil betragten,
Terwijl ik met mijn onwil strij.

Ik zal U straks vergifnis smeeken,
Wanneer ik eens ben afgeweken;
Ik zal, in 't aangebragt rantsoen,
Uw Goddelijke deugden eeren;
En als uw kind met U verkeeren:
Wat zal ik meer, mijn Vader! doen?

'k Begin mijn dankbaarheid met vragen:
Laat Jesus dankstem U behagen
Voor mij, o Oppermajesteit!
Laat mij en in, en door Hem leven!
Het geen Gij geeft U weêr te geven,
Is, Vader! al mijn dankbaarheid.

Kinderlijk gebed om heiligmakende genade.

Gedoog, o Oppermajesteit!
Genadig God en Vader!
Dat ik uw Goedertierenheid,
Terwijl mijn Jesus voor mij pleit,
Met smeekgezangen nader!

't Is waar, gedugte God en Heer!
Uw Goedheid is regtvaardig;
Ik, die uw gaven stout verteer,
Verbeur het minst, dat ik begeer:
Uw weigring ben ik waardig.

Maar, mag ik niet met mijne ellend
Tot uw Genade komen?
Gij, die me als een verderver kent,
Gij hebt U 't eerst tot mij gewend,
Tot kind mij aangenomen.

Uw Schootzoon stierf, en Hij voldeed;
Gij scheidt in Hem behagen:
Ik zie nog, daar Hij tusschentreedt,
Dat Gij uw liefde niet vergeet;
Hij mag U alles vragen.

Ai! Vader! 'k smeeek in Jesus naam,
Op 't regt, door Hem verworven:
Vergeef mijn zonden, die 'k mij schaam,
En maak mij tot uw dienst bekwaam!
Hij is er om gestorven.

Ik ben onheilig, 't hart is boos;
't Verderf in mij is kragtig;
En ik, o God! ben magteloos;
Maar uw Genaê, die mij verkoos,
Is ook voor mij almagtig.

Gij hebt mij gunstig toegeleid
Op al de bijbelblaêren,
Dat ik, met 's Borgs gerechtigheid
Bekleed, en door uw Geest geleid,
Uw wetten zou bewaren.

Betoon die magt, vervul dit woord!
Dat mij uw Geest bestiere!
Dat heiligheid, die U bekoort,
O Vader, die uw kindren hoort!
Mijn hart en wandel siere!

Ik ben uw vreeze toegedaan;
Ik wil gehoorzaam wezen:
Och! Vader! blaas dien ijver aan!
Laat mij in Jesus sporen gaan,
En als uw kind U vreezen!

Er is geen zugt naar U in mij,
Of ze is van U gegeven;
Voleind uw werk, en blijf mij bij!
Uw Zoon kocht immers zondaars vrij.
Om U ter eer te leven?

't Is ons geluk, uw roem, o Heer!
Datge ons voor straf beveiligt;
Maar 't geeft aan onze blijdschap meer,
En 't is uw Vadernaam tot eer,
Dat Gij uw kinders heiligt.

Zou, Vader die de zonden haat!
Uw kind in zonden blijven?
Neen, 'k moetze vlieden met de daad,
En 'k zal op een betraand gelaat
'k Verfoei de zonden schrijven.

'k Moet dagelijks uws Schootzoons bloed
Ter reiniging gebruiken:
Zo, zo ontvlamt de liefdegloed;
Zo zal ik strijdend, vol van moed,
Verdorvenheden fnuiken.

Het moet mijn toeleg daaglijks zijn,
(Geef, Vader! lust en kragten!
Gij weet, hoe dor ik anders kwijn:)
Om uwe wetten, niet in schijn
Maar teder, te betragten.

Versier mij, Vader! met uw beeld!
't Zij op mijn hart geslagen!
Het heeft in Jesus doen gespeeld;
Laat mij ook, met uw Geest bedeed,
Dat in mijn wandel dragen!

Uw Zoon, mijn Broeder, aan wiens hand
Ik uwe liefde nader,
Heeft immers mij zijn trouw verpand:
Ik zoude, op reis naar 't errefland,
Gelijken naar mijn Vader.

De heiligmaking is mijn lust,
Het doel van Jesus lijden,
De vrugt van de Euangelirust,
De vrijbrief naar de hemelkust,
Het einde van mijn strijden.

Geef, Vader! 't geen uw kind verzogt!
Och! doe aan mij een teeken!
Bekroon het geen uw liefde wrogt!
Verleenme 't geen mijn Jesus kogt!
Hij blijft nog voor mij spreken.

'k Weet, Vader! dat Ge mij bemint;
Niets gaat uw trouw te boven:
Gij, tot mijn heiliging gezind,
Gij hoort uw Zoon, Gij hoort uw kind.
Volmaakt zal ik U loven.

Roemtaal van een stervend christen.

Zou vrees mij bevangen
Bij 't nadren der dood?
Mijn nieren verlangen
Met drift in mijn schoot.
De vreugd van den Hemel
Gloeit reeds in mijn hart,
En 't aardsche gewemel
Omringt mij met smart.
Wat zou 'k hier begeeren?
Mijn schat is er niet!
Zou 'k rijkdom vermeëren?
Die gaf mij verdriet!
Door driften gebonden,
Door lusten vermast,
Was 't lichaam der zonden
Mijn knellendste last.

Ik wagt met genoeg
En blijdschap op God.
Ik wagt na mijn zwoegen
Een zaliger lot.
Ik leefde te vreden:
Nu sterve ik met lust,
Daar 'k juichend mag treden
Naar de eeuwige rust.
Volzalig verwagten!
De blijdschap voor druk,
Voor tranen, voor klagten,
Een eeuwig geluk!
Die hoop deed mij strijden,
Ontvonkte mijn moed,
En heeft mij, in lijden,
Voor zinken behoed.
En, moet ik al klagen,
Dat ik me in mijn pligt
Zo slegt heb gedragen,
Zo weinig verrigt;
Ik schuil in de wonden
Van Hem, die 't rantsoen
Voor alle onze zonden,
Geheel wou voldoen.

Ik dreef op genade
In 't holst van de zee,
Die komtme ook te stade
Bij 't nadren der ree:
Die hoedt mij voor stranden,
Dus zeile ik gerust;
Nu zal ik haast landen
Aan de eeuwige kust....
De vang is ontnomen
Aan duivel en hel!
Ik sterve.... juicht vroomen!
Haast volgtge; vaart wel!

Tweespraak tusschen *Vroomhart*, en *Waarmond*.

WAARMOND.

Hoe blinkt uw wijs bestek in alles uit, o Heer!
 Hoe meer ik zie en peins, te meer
 Moet alles mij in dat geloof versterken,
 Dat Gij uwe eer bedoeldet in uw werken:
 Uwe eer, maar ook de zaligheid
 Van hun, dien gij uw gunst hebt toegezeid,
 Want door 't geluk, aan hen beschoren,
 Zal ook hun mond altoos GENAË ZY DE EER! doen hooren.
 Wij, diep onkundig, zien zo ligt
 Op 't geen voor oogen is; dit doet ons veeltijds dwalen.
 't Is dikwils: waar toe dit of dat zo ingerigt?
 Ons hart zet doorgaands aan de wijze Godheid palen:
 Och! dat mijn dikbeneveld oog
 Altoos omzigtig was in 't letten op Gods wegen.

Ik sta op aarde om laag; God zit en heerscht om hoog:
Foei mij, dat ooit mijn hart tot heerschen is genegen!
Foei mij, dat ik zijn weg en wil
Zo stout en zo verwaand bedil!
Ik loop voor uit, en slijt somtijds een gantschen morgen
Met noodeloos te zorgen;
Dan eens omtrent mijn huis, mijn schuur, mijn hooi, mijn vee;
Dan weër omtrent mij zelf; en, loopt het mij eens meê;
'k Ben straks gereed, om bang te denken:
Ras zal of dit of dat mijn stil genoeg krenken.
En peinze ik naar den geest,
Hoe Jesus mij geleidt, dan voele ik soms het meest,
Hoe zeer ik worstlen moet, om eigen lust en zinnen
Geduurig te overwinnen:
Want, is 't een bittere drank, die mij Gods wijsheid schenkt
Om kwalen te genezen;
Dan is het, dat mijn hart Gods wijze trouw verdenkt;
Dan wilde ik wel eens zelf mijn Zaligmaker wezen.
Verbergt zig God tot mijn behoud voor mij,
En moet ik in het duister wonen;
Dan vreeze ik veeltijds, dat mij zulks nadeelig zij,
Als kon mijn Heiland zo zijn wijsheid mij niet toonen.
Foei mij! ik wil aan mijn laatdunkend hart
Van nu af geen gehoor meer geven:

Het baarde me elken dag alleen verdriet en smart;
 Dat voegt een Christen niet, die zorgeloos moet leven.
 U, Jesus! roepe ik aan om kragt;
 Dat mijn bedilzugt zwijge, al heb ik stof tot treuren!
 Uw Geest leer, daar ik niets dan goedheid van U wagt,
 Mij alles, watge doet, goed, wijs, en heilig keuren.....!
 Maar zagt daar zie ik VROOMHART gaan,
 Ik wagt hem op, hij komt toch herwaart aan;
 Nu schijnt hij vergenoegd, zijn blijde wezenstrekken
 Doen mij de vrolijkheid van zijnen geest ontdekken;
 Toen ik hem laastmaal zag,
 Toen was het, dat zijn ziel in smart gedompeld lag.
 God hield zig voor zijn oog uit wijsheid toen verborgen.
 Zo VROOMHART--welkom vriend... 'k wensch u een goeden morgen!
 Waar is de reis naar toe?

VROOMHART.

Naar DAMON, onzen vriend, Hij heeft een jonge koe
 Mij gisteren verkogt, te leveren op heden.

WAARMOND.

'k Ga mēe tot aan zijn werf:.... wat is 't een lange tijd,
 Dat gij met uw bezoek niet eens mij hebt verblijdt!
 Maar zeg, hoe gaat het u? ge zijt zo wel te vreden.

VROOMHART.

Ik reize in vrolijkheid naar 't hemelsch vaderland;

Mijn trouwe Herder leidt me, en houdtme bij de hand,
 Of draagtme in zijnen schoot; zijn liefde, zijn genade,
 Verzelt en zorgt voor mij; Hij slaat naauwkeurig gade
 Al watme wedervaart: Nu heffe ik uit den druk
 Het hoofd blijmoedig op, en, hijgend naar 't geluk,
 Dat mij te wagten staat, bekreune ik mij 't gewemel
 Der wufte weereld niet ---- ik staroog op den hemel;
 'k Ben wel een jongeling, maar, denk ik, elke dag,
 Die voordsnelt, komt nier weêr, en hoe 't ook wezen mag,
 Mijn leeftijd werde al eens gerekt tot tagtig jaren,
 't Zal nog op 't einde zijn: waar is de tijd gevaren?

WAARMOND.

Ik deele in uwe vreugd, daar gij in blijdschap leeft:
 Verlustig u in Hem, die 't u geschonken heeft.
 Laatst zugtte uw klagend hart, en boog door moedeloosheid,
 Door 't zien van schuld geprangd, gejaagd door 't woên der boosheid
 Nu zijtge door 't geloof geleid op Golgotha,
 Nu zijtge daar verkwikt door 't hooren van genaê:
 Zo gaat het, reisgenoot! nu zwerft men in het donker,
 Straks reist men bij de maan, of bij het stargeflonker;
 Dan is 't eens helder dag door 't schijnen van de zon.

VROOMHART.

Maar Vader WAARMOND, 't was het best, als 't wezen kon,
 Bestendig door 't geloof in 't vrolijk licht te leven,

In 't spoor van heiligheid ons Voorbeeld na te streven,
 Gemoedigd in den strijd nooit agterwaards te gaan,
 Maar in den pligt getrouw pal op zijn post te staan.
 't Gaat mij het best, wanneer mijn ziel bij God mag wezen;
 Als mij zijn Geest vertroost, dan wijkt het morrend vreezen,
 Dan heeft mijn ziel genoeg. En was 't geen groter eer
 Voor Jesus, als men 't volk, dat Hij geleidt, niet meer
 Zo droevig kwijnen zag, maar blijde vrugten dragen?
 De winter teelt geen ooft, maar in de zomerdagen
 Spruit alles welig uit, dat door de koude kwijnt;
 Die vrugten smaken 't best, waar 't meest de zon op schijnt;
 Het vee geeft vetter melk, als 't in de zon mag grazen,
 Dan wen het op den stal op hooi en stroo moet azen;
 De donkerheid geeft angst, het licht ontsluit den mond;
 Dat licht is ons beloofd in 't welgestaafd verbond!

WAARMOND.

'k Heb reeds een ruimen tijd den hemelweg bewandeld,
 En dertig jaren lang gezien, dat Jesus handelt
 In 't leiden van zijn volk op aarde, wijs en goed;
 En schoon ik uw begrip, als waar, erkennen moet,
 En toestaa, dat een laf en ongeloovig vreezen
 Voor Jesus nooit tot eer, maar wel tot smaad kan wezen;
 Is 't egter zeker, 't welk ook de ondervinding leert,
 Dat hem, die God bemint, al 't kwade in goed verkeert.

Wij hijgen menigwerf, om welig op te groeien,
 Wij smeeken, dat het vuur der liefde meer moog gloeien,
 En wanen, dat de weg van voorspoed altoos leidt
 Om, walgend van ons zelf, in ootmoed, nedrigheid,
 Geloof en liefde, steeds te vorderen; tot wegen
 Van druk en zwaarigheid is 't hart het minst geneegen.
 En eger loopt ons pad somtijds door duisternis,
 't Geloof wordt dan beproefd, of 't waar en zuiver is:
 't Gemoed, fel afgemat door 't woelen van de zonden,
 Smaakt best, dat zonde en dood door Jesus zijn verslonden;
 Wie nooit het loos geweld zag van den aardstiran,
 Weet bij bevinding niet, dat Jesus redden kan.
 Dan, die door 's duivels kragt eens neder lag gebogen,
 Maar, door zijn Vorst gesterkt, dien wreedaart onder de oogen
 Met nieuwen moed dorst zien, kan juichen in dien stond,
 En voelt de onwrikbaarheid van 't aangegaan verbond:
 Ja, VROOMHART, deze ziel kan van verwinnen spreken,
 Die weet, wat worstlen is, en, was ze al eens bezweken;
 Zij geeft het nimmer op; al valt het strijden bang,
 Bevinding roept haar toe! na weenen volgt gezang.

VROOMHART.

Maar zoude een vroomme ziel dit niet in voorspoed leeren?
 De zonde drukt hen 't meest, die 't meest bij 't kruis verkeerren.
 Smolt ooit mijn steenen hart in liefde tot mijn God,

't Was, als ik zeggen kon; Hij onderhoudt mijn lot.
 'k Heb nooit met meerder ernst om heiliging gebeden,
 Nooit tederder geleefd, nooit moediger gestreden,
 Dan wen ik door 't geloof een onverschrokken moed,
 Een heilig ijvervuur, een tedren liefdegloed
 Gevoelde, en, schoon bevreesd voor 't steunen op mijn kragten,
 De zege na den strijd blijmoedig dorst verwagten.

Dan leve ik tot Gods eer, en daarom wensch mijn ziel:
 Och dat ik nimmer weêr uit mijn gestalte viel!
 Och! wierde ik altoos door de liefdezon omschenen!
 Want, als dat licht me ontwijkt, is mijn geloof verdwenen.

WAARMOND.

Men ziet, dat ook bij hem geloof en liefde leeft,
 Die in de duisternis aan zijnen Heiland kleeft.
 't Gevoel van licht, en vreugd, en troost, en hoop te derven,
 Verschilt oneindig veel van trouwloos aftezwerven.
 Dit brengt een zware schuld op 't overspelig hart;
 Maar 't ander leert een ziel, ook in de felste smart,
 Te leven door geloof op Gods beloftenissen:
 Men moge een wijl 't gevoel van licht en blijdschap missen,
 Nooit egter wijkt de GEEST van een verlostte ziel:
 Neen VROOMHART! 't zalig lot, dat haar te beurte viel,
 Is nooit door nood of dood van iemand weggenomen:
 Schoon de aarde zal vergaan, met bergen, zeeën, boomen,

De rotssteen, die ons draagt, verduurt zelfs de eeuwigheid:
 Maar in dit tranendal is nooit ons toegezeid,
 Altoos den voorsmaak van den Hemel te genieten:
 Een felle vorst beknelt ook de allersnelste vlieten.

VROOMHART.

Maar, hoe gelooft een ziel, die in het duister is?
 Wie troost haar? wie verligt haar vreeze, en droefenis?
 Hoe leert zij onversaagd, den moed niet op te geven,
 Maar in dien bangen nood aan haren Jesus kleven?

WAARMOND.

Die ziel, door 't diep gevoel van schuld en smet ontrust,
 Vliedt telkens tot haar Borg, en, door 't geloof bewust,
 Dat Hij vermaak scheidt in haar weenen, kirren, klagen,
 Valt voor zijn voeten neêr, en komt om redding vragen;
 Vertoont Hem haar gedaante, en maant Hem op zijn woord;
 Gaat nimmer van Hem af, eer dat Hij haar verhoort.
 Dat zien van schuld en smet, dat kermen om genade,
 Dat walgen aan zig zelf, dat vlugten vroeg en spade
 Naar Jesus als den borg, dat pleiten voor den troon
 Op 't vaderlijke hart, om 't offer van dien Zoon,
 Dat zugten in 't gevoel van onmagt en gebreken,
 Dat vreezen voor 't geweld, en 's vijands looze strecken,
 Getuigt van 's Geestes kragt, terwijl het blijken geeft,

Dat de oude mensch vergaat, en Jesus in ons leeft.
 Dus leertmen, Gods genaë niet naar 't gevoel te meeten;
 Maar Jesus door 't geloof steeds onzen vriend te heeten.
 Zijn woord is ons genoeg, Hij faalt niet in zijn trouw;
 Belooft Hij eens zijn gunst, Hij kent geen naberouw.
 Men schroomt niet met dien Borg valleien in te treden,
 Maar leert gemoedigd zijn in 't woën der tegenheden,
 Kleeft Jesus agter aan, en houdt Hem bij de hand,
 En volgt Hem willig na op 't onbezaaide land.
 Dat schrik en angst somtijds den zwakken geest beroeren,
 De duivel, 't eigen hart, de weereld op ons loeren,
 Ons oog is op den Vorst, dieze alle in ketens sloeg:
 Wie Hem gelooft, die heeft aan Hem alleen genoeg.

VROOMHART.

Ja, 't is mijn eer, mijn vreugd, mijn vurigst zielsverlangen,
 Nabij mijn God te zijn, en Jesus aan te hangen.

WAARMOND.

Ga in dien ijver voord, en zwijg ootmoedig stil,
 Als Jesus u somtijds door 't donkre leiden wil!
 Maar wagt u tog vooral zijn liefde te verdenken!
 Leer daaglijks onbepaald u zelve aan Hem schenken,
 En schroom geen tegenstand, hoe hoog 't gevaar ook klim,
 Hoe fel de zonde woel, hoe fel de vijand grim!

VROOMHART.

Gij geeft me een les op reis --- maar 'k zie, wij zijn reeds nader
Bij 't erf van DAMON, dan ik dagt, --- vaarwel mijn Vader!

WAARMOND.

Vaarwel! reis vrolijk voort! groet uw, en mijnen vrind!
God geve u, datge aldaar ook uwen Jesus vindt!

Beschouwing van het englenheir in Bethlehems Velden.

Ga vrij, dartelende weerd! ga naar schouwtoneelen heen;
't Lust mij in bespiegelingen Bethlems velden in te treên.
't Lust mij 't koor der zingende Englen te beschouwen in mijn zang,
Ja ik wil mij bij hen voegen; 'k heb veel meer, dan zij, belang
In dat kind, dat slegte menschen stelt tot kinderen van God:
Zondaars! komt, aanschouwt Gods liefde tot het snoodste hellerot.
Zie, ai zie die engenscharen, dalende van lieverleê
Op deeze aarde; zie, 't genoegen en de blijdschap dalen meê.
't Veld verheugt zig bij hun glanssen, 't hemelsch licht, dat hen omringt,
Schijnt een blijden dag te scheppen, daar hun blijdschap vrolijk zingt.

In den aanvang, toen de weereld op haar grondvest nederzonk,
 Zong het koor der morgensterren, dat het door den hemel klonk.
 Maar toen Adam was gevallen, schuwden zij dit wisselrond,
 Zongen nimmer op eene aarde, daar men de eer der Godheid schond;
 Dan daar Jesus wordt geboren, daar 't herstellen van Gods eer
 Wordt begonnen, daadlijk dalenze uit den hemel zingend neer.
 Ga dan, dartelende weereld! ga naar schouwtoneelen heen;
 Al wie wondren wil aanschouwen moet in Bethlems velden treên.
 Zijtge blij, o Cherubijnen! dat uw Heirvorst onze smart
 Weg zal dragen? liggen menschen., zondaars u zo naauw aan 't hart,
 Dat hun heil uw koor doet juichen, dat hun blijdschap u verheugt?
 Is, daar zig uw Vorst vernedert, onze zaligheid uw vreugd?
 Waarom ziet men u niet treuren, dat een, zo geringe kring
 Onder redelijke wezens, zulk een gunst van God ontving?
 Siddren uw natuurgenoeten niet, versteken van genaê,
 En verheft gij onzen heilstand door uw zang in Efrata?
 Wiltge ons met die gunst vereeren? zaagtge in ons iets goeds, waarom
 Ge ons bemindet boven andren? was 't gevallen geestendom
 Meer dan wij Gods straffe waardig? -- Had ons God van nooden? of
 Waren uwe legerscharen niet genoeg voor 't hemelhof?
 Neen -- wij ijzen op dit denkbeeld -- neen, wat ge immer in ons ziet,
 Is verdoemlijk, God onteerend, iets beminlijks vindtge niet.
 Wordt uw blijdschap, zalige Englen! ooit gestoord; dan is uw smart,
 Dat uw Koning vaak onteerd wordt door ons ongeloovig hart.

Maar hoe zeer ge ons ziet gekluisterd in der zonden slavernij,
 Hoege ons schuwdet, om het slaken onzer banden zijt ge blij.
 En waarom...? ik hoor u zingen: 'Gode alleen zij eeuwige eer!
 Ja uw blijdschap wordt geboren uit den roem van uwen Heer,
 En ge zoudt zijn deugden prijzen, zelfs wanneer regtvaardigheid
 Ons in eeuwigheid het hopen op genade had ontzeid;
 Maar, nu 't godlijk mededoogen ons ellendigen verkiest,
 Zienwe, dat ge U in 't beschouwen van zijn menschenmin verliest.
 Billijk moogt gij u verwondren; maar gij deedt dat allermeeest,
 Waartge zelf van God vervallen, waartge zondaars ooit geweest.
 Ga dan, dartelende weerd! ga naar schouwtoneelen heen!
 Al wie wonderen wil hooren, moet in Bethlems velden treên.
 Zingt dan vrolijk, zalige Englen! zingt ons hemelwijzen voor!
 Wij, wij volgen u, schoon staamlend, schoon gebrekkig, op het spoor.
 U zij de eer, o God der Goden! dat gij een onheilg kroost
 Van een afgevallen vader, door de grootste gift vertroost.
 Hier is wijsheid, trouwe, ontferming, liefde zonder wedergaê;
 Hier, hier ziet men deugden blinken, werwaards men zijne oogen sla.
 Dong Genade om vrijgeleide; dong Regtvaardigheid om straf;
 't Was uw Wijsheid, die aan beide tot uw roem voldoening gaf.
 Zij verkoos dit heilzaam middel, vormde 't eeuwig vrêebesluit,
 Voerde 't, langs onzigtbre wegen, door de wentlende eeuwen uit.
 Deze wijsheid stierde Augustus; koos het lage Bethlehem,
 Needrig onder Judaas steden, boven 't fier Jerusalem.

Ja de Schepper van den hemel wordt een arm geschapen wig:
 Hoe verbazend zijn de ontwerpen van Gods wijsheid ingerigt!
 Zingt dan, Englen! zingt Gods wijsheid op een hoogen hemeltoon;
 Zingt ter eere van uw Schepper, en Gods menschgeworden Zoon.

Was het reeds voor veertig eeuwen in het paradijs beloofd;
 Egter heeft een reeks van jaren ons van de uitkomst niet beroofd:
 't Vrouwenzaad mogt al eens klagen; vragen, als uit ongeduld:
 Wagter! 'blijft de nagt noch duren? wordt het heilwoord niet vervuld?
 Sleept vrij dagen, jaren, eeuwen! al Gods woorden zijn gewis;
 Al zijn liefdewerken toonen, dat zijn trouw bestendig is.
 Zingt dan, Englen! zingt Gods trouwe; ja wij volgen uwen toon:
 Nu vervult Hij zijn beloften in dien menschgeworden Zoon!

Hoorenwe u van liefde zingen; daar ons God genade schenkt,
 En aan duizenden van zonden in ontferming niet gedenkt.
 Hier, hier falen Englentongen... hier, hier stameltge ook, hoe zeer
 Ge anders vaardig en geschikt zijt, tot het prijzen van Gods eer.
 Hier moet al het scheepsel scheemren: zoo het iemand kon doorzien,
 Zou het door den grootsten zondaar 't best in de eeuwigheid geschiên.
 Laat ons van die liefde staamlen! Englen! stelt den hoogsten toon!
 Zingt de liefde van den Vader, en zijn menschgeworden Zoon!

Arme wormen, doemeligen, een van God vervreemd geslagt,
 Worden door zijn eigen Schootzoon weêr in 's Vaders gunst gebragt.
 Zij, die God in 't aanzigt spogen, worden door Hem opgezogt,
 Worden door Hem zelf gebeden, worden door dien Zoon gekogt....

Te gelooven, dat Gods liefde zag op zondig stof en asch,
 Was vermetel, zoo het loochnen niet de grootste misdaad was.
 Ja we aanbidden uwe goedheid, o drieëenig God! uw lof
 Willen, zullen wij verheffen, tot wij dalen in het stof.
 Maar wij branden van verlangen naar dien jongsten morgenstond,
 Om uw goedheid uit te galmen met een onbevleeten mond.
 Zingt dan vrolijk, zalige Englen! zingt ons van Gods liefde voor!
 Zingen wij nu nog gebrekkig; eerlang zietge ons in uw koor.
 Vrede (zingt gij) zij op aarde! ja de hemel geeft ons vreê!
 Geeft ons dien met God, met de Englen, met elkandren, met het veê.
 Vlood de vrede weg van de aarde hemelwaards, na Adams val;
 Gij verheugt ons, door te zingen, dat die wederkeeren zal.
 Jesus is die vredekonink; vreê verzelt Hem, waar Hij gaat.
 Laat zijn vrede u dan bezielen, uitgekoren vrouwenzaad!
 Zingt dan, Englen! van den vrede, dien dit jonggeboren kind
 Aan zal brengen: zingt Gods liefde, die weerspannelingen mint.
 Zingt nu; 't Godlijk welbehagen is in menschen om dien Zoon.
 Zingt dit wonder! zingt het eeuwig op den hoogsten hemeltoon.
 Daar, daar varen de Englen henen --- Cherubijnendom! vaar wel!
 Wij verwagten uw terugkomst, als uw Vorst, Immanuël,
 In den jongsten aller dagen komen zal met majesteit,
 En ons onbevleekt doen zingen zijnen lof in eeuwigheid.
 Zalig, zalig zijn die nagten; zalig is die duisternis,
 Als een rei van zingende Englen, vroomen! uw gezelschap is.

Welk een aangenaam verschijnsel! arme herders, vreest tog niet!
Daar deeze euangelieboodschap 't allereerst aan u geschiedt.
God ging trotse Pharizeeuwen, ging Herodes zelfs voorbij;
Weest dan om die gunstbetooning met de Cherubijnen blij!
Spoedt naar Bethlem! billijk is het, dat ge aan Jesus hulde doet:
Hij veragt geene eerbewijzen van een nederig gemoed.
God zal voor uw kudde waken; zag zijn oog in liefde u aan,
Hij zal immers ook niet weigren, op uw schapen agt te slaan.
Prijst zijn liefde! roemt zijn wondren bij een ieder, dien ge ziet:
Zwijgt, het geen u God deed hooren, voor uw medemenschen niet.

